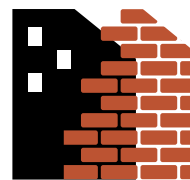

KORJAUS RAKENTAMINEN

AMMATTILAISEN TÄRKEIN TYÖPÄIVÄ

Tiistai 6.2.2018 klo 10.00–17.00

Wanha Satama, Pikku Satamakatu 3–5, Helsinki

**RAKENTAJAT | URAKOITSIJAT | SUUNNITTELIJAT | ARKKITEHDIT
TALOYHTIÖ | ISÄNNÖITSIJÄT**

Tavoitteena onnistunut korjausrakentamisen projekti? Tämä on vuoden arvokkain työpäiväsi. Löydä parhaat ratkaisuntarjoajat ja yhteistyökumppanit. Kuuntele kiinnostavat puheenvuorot!

Päivän päätteeksi rento After Work on huipputilaisuus kysyä kallisarvoisimmat vinkit myös kollegoiltasi.

REKISTERÖIDY VELOITUKSETTA MUKAAN:

www.korjausrakentaminen2018.fi

**WANHA
SATAMA**

Järjestäjä:

JONNA TAEGEN

SAFAn varapuheenjohtaja

SATA VUOTTA KESTÄVÄN
TALON EI PITÄISI OLLA
ERIKOISUUS VAAN HYVÄN
SUUNNITTELUN
LÄHTÖKOHTA.

Huomisen kulttuuriperintö

Joulun välipäivinä mietin pohjoisen hiihtoladuilla, miten monenlaista ympäristöä ja perinnettä maahamme mahtuu. Erot ovat suuret niin pohjois-etelä- kuin itä-länsisuunnassa, ja kaupungistuminen muuttaa rakennetta entisestään. Miten kulttuuriperintöä pitäisi vaalia, ja miten pitäisi suhtautua uuteen?

Matka Lauttasaareen ja Espooseen taittuu nykyään metrolla, ja pääkaupunkiseudun kaupunkirakenne tiivistyy yhä vahvemmin joukkoliikenteen solmukohtien ympärille. Kaupunkivisioita on valmisteilla suurissa kaupungeissa, kuten Turussa ja Tampereella, mutta myös kehyskunnissa. Muutuva yhteiskuntamme tarvitsee visioita taajamien kokonaisvaltaiselle kehitykselle.

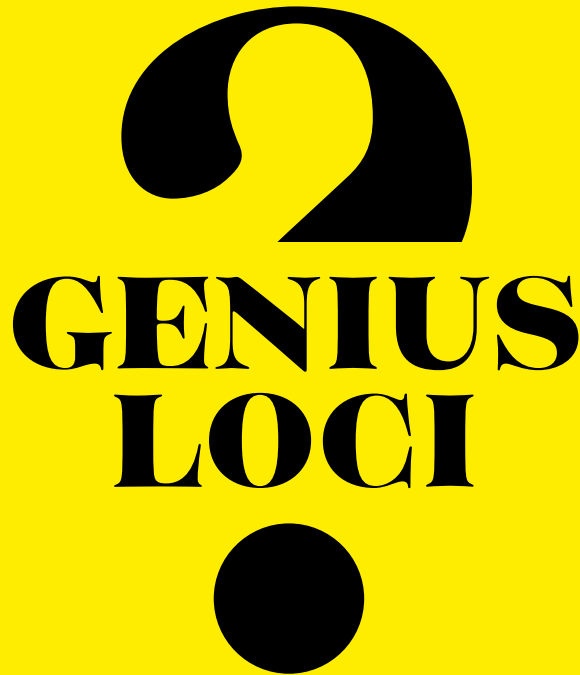
Arkkitehdin ammattikuva ei ole helppo, mutta laadukkaan ja kestävä rakentamisen periaatteita tulisi vaalia. Ystäväni kertoi vastikään osallistuneensa suunnittelukokoukseen, jossa rakennuttaja yritti oikoa arkkitehtisuunnitelmia oman näkemysensä mukaisiksi. Kokenut pääsuunnittelija oli tähän tokaissut, että RT-ohjeet eivät ole sarjakuvia, vaan niitä on tarkoitus noudattaa. Rakentamismääräyskokoelman uudistuksesta järjestetään kevään aikana SAFAn ja RILin yhteistyönä Road-

show, joka kiertää eri puolilla Suomea. Koulutuksissa kerrotaan, miten tekniset vaatimukset muuttuvat.

SAFA on perustettu arkkitehtien vaikuttamiskanavaksi. Vaikuttamistyö on liiton toiminnan tukijalka ja perustehtävä, jota toteutetaan SAFAn toimistossa, hallituksessa ja muissa toimielimissä. Vuoden 2018 tavoitteena on saada jäsenistöä entistä enemmän mukaan vaikuttamistyöhön sekä alueellisesti että kansallisesti. Myös opiskelijatoimintaa tuetaan: opiskelijajäsenillä on syksyn liittovaltuustovaaleissa ensimmäistä kertaa ääni-oikeus ja vaalikelpoisuus.

Vuosi 2018 on eurooppalainen kulttuuriperintövuosi. Teema näkyy SAFAn toiminnassa ja tapahtumissa ympäri maata. Viimesykyisen *Sadan vuoden talo* -televisio-ohjelman myötä heräsi kysymys, miksi nykyrakennusten elinkaari on niin lyhyt. Sata vuotta kestävä talon ei pitäisi olla erikoisuus vaan hyvän suunnittelun lähtökohta. Tänä vuonna avaavat ovensa taidemuseo Amos Rex ja keskustakirjasto Oodi Helsingissä sekä kampusrakennus Väre Otaniemessä – tulevatkohan ne kuulumaan huomisen kulttuuriperintökohteisiin?

Arkkitehtipäivät 2018

Pääseminaari ja iltajuhlat
13.4.2018
Oulun Lasaretti

safa.fi/arkkitehtipaivat
[#arkkitehtipaivat2018](https://twitter.com/arkkitehtipaivat2018)

1 | 2018

au

arkkitehtiutiset

3 PÄÄKIRJOITUS

Huomisen kulttuuriperintö *Jonna Taegen*

6 HAASTATTELU

Avoin arkkitehtuurikeskustelu on sijoitus tulevaisuuteen *Miia Perkkiö*

10 TUTKIMUS

10 Suunnittelu ja tutkimus yhdistyvät luontevasti *Hannu Huttunen*

12 Tehdään älykästä *Ari Hynynen*

14 TAPAHTUMAT

Katse arkkitehtuurin tulevaisuuteen *Ella Müller*

16 KIRJAT

16 Mahtava tehtävä ja tarina *Esa Laaksonen*

18 Arkkitehtuurin oikeutus *Lauri Jääskeläinen*

20 Uuden ajan pystymetsistä *Tarja Nurmi*

22 MAAILMALLA

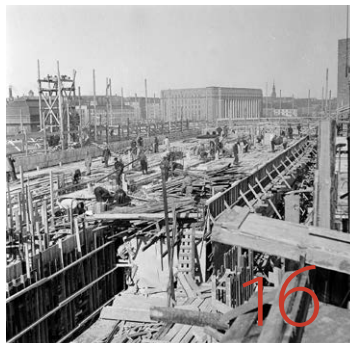
Kaupunkiaktivismia arkkitehtuurin keinoin *Maiju Suomi*

24 KOLUMNI

Oikeus valoon *Kimmo Lylykangas*

28 JÄSENILLE

Kulttuuriperinnön teemavuosi käyntiin *Päivi Virtanen*

30 KILPAILUT

30 Runollisuutta Jyväskylän rannalle *Virve Väisänen*

34 Tapiola täydentyy Satakielenrinteeseen *Jyrki Tasa*

37 Merellinen siluetti tarkentuu Kruunuvuorenrannassa *Pentti Kareoja*

40 Puuttuva palanen Helsingin rautatieasemalle *Anssi Lassila*

48 MUISTOKIRJOITUKSET

48 Salla Palviainen-Karjalainen 1957–2017

49 Martti Tiula 1932–2017 *Markku Salmi*

50 Heikki Miettinen 1937–2017 *Matti Seppänen*

51 Heikki Hoppania 1938–2017 *Martti Aittapelto ja Kari Palaste*

ILMESTYYS: vko 4
12 numeroa vuodessa
Vuodesta 1949
ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja
SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISIJA:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Malminkatu 30, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSEKRETTARI:
Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 040 169 2213
Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Grano Oy 2018

LEHTITILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

ILMOITUSMYynti:
Jussi Piha, puh. 050 522 5475
Timo Lepistö, puh. 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

Ilmoitusaineiston jättöajat:
au.safa.fi

KANSIKUVA:
Eduskuntatatalo, J.S. Sirén 1931,
marmoriportaikko. Eduskunnan

kiinteistöjen peruskorjaus,
Arkkitehtitoimisto Pekka Helin & Co
Oy, 2007–2017. Kuva Anders
Portman, Kuvatoimisto Kuvio Oy.

ILMESTYMISSAJAT:		
Nro	*Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
2 2018	5.2.	22.2.
3 2018	5.3.	22.3.
4 2018	3.4.	19.4.
5 2018	7.5.	24.5.
6–7 2018	4.6.	21.6.

*(Ilmoitusvaraukset viikkoa ennen ja
toimitettava aineisto kahta viikkoa
aikaisemmin.)

”

ARKKITEHDEILLE LAATU
TARJOITAA
LOPPUTUOTTEEN LAATUA,
KUN TAAS RAKENNUTTAJALLE
LAATU TARJOITAA ENNEN
KAIKKEA PROSESSIN
VIRHEETTÖMYYYTTÄ,
SUJUVUUTTA JA
KUSTANNUSTEHOIKUUTTA.

Avoin arkkitehtuurikeskustelu on sijoitus tulevaisuuteen

SAFA:n uusi puheenjohtaja **Henna Helander** tunnetaan rakennetun ympäristön puolestapuhujana, aktiivisena vaikuttajana ja rohkeana keskustelijana. Helander ei kaihda vaikeita teemoja: hän on ottanut kantaa muun muassa sisäilmaongelmiin ja rakennusten terveellisyyteen. Blogiteksteissään hän on kirjoittanut asuinalueiden segregatiosta, Helsingin keskustan purkamisesta ja täydennysrakentamisesta, teollisuusympäristöjen muutoksesta ja paviljonkipäiväkodeista, vaalimökeistä ja kaupungin mittakaavasta. Myös rakennusperinnön vaaliminen, vanhan suojelu ja korjaaminen ovat hänelle läheisiä aiheita.

– Minulla on halu vaikuttaa niiden asioiden puolesta, jotka koen tärkeiksi. Pyrin näkemään asiat myös toisen osapuolen näkökulmasta. Asenteeni elämään on positiivinen. En halua murehtia menetettyjä mahdollisuuksia vaan katsoa eteenpäin ja luottaa tulevaisuuteen.

Tulit monelle helsinkiläisarkkitehdille tutuksi työskennellessäsi Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston yliarkkitehtinä. Mitä muuta olet tehnyt arkkitehtuurin saralla?

– Olen työskennellyt rakennussuunnittelijana sekä korjaus- että uudisrakentamishankkeissa, asemakaavoittajana, rakennuttajana ja rakentamista ohjaavana virkamiehenä. Olin myös päällikkönä lähiöprojektissa, jossa muun muassa hyödynnettiin arkkitehtuuria kaupungin uudistamisessa.

1990-luvulla tein useaan otteeseen töitä eri puolilla Eurooppaa, Saksassa, Portugalissa ja Britanniassa, lamaa paossa ja kokemusta hankkimassa. 2000-luvun alussa vedin WeeGeen talon muutossuunnittelua. Taustani perusteella toivon, että pystyisin edustamaan koko ammattikuntaa.

Pidän käytännön asioiden parissa työskentelemisestä. Arkkitehtuurissa on kyse konkreettisten ratkaisujen kehittämisestä monimutkaisiin ongelmiin, olipa kyseessä talo tai kaupunki.

Suomalaisen arkkitehtuurin nykytila on saanut viime aikoina kritiikkiä, joka on kohdistunut sekä asuinalueisiin että uuteen arkkitehtuuriin yleisesti. Minkä neuvon antaisit arkkitehteille?

– En koe tehtäväkseni antaa neuvoja arkkitehteille. Monimuotoisuus on arvo sinänsä, myös ammattikunnan sisällä. Arkki-

tehtuuria voi tehdä monella tavalla, ei ole yhtä oikeaa tapaa tuottaa hyvää ympäristöä. Mukaan mahtuu myös wau-arkkitehtuuria.

Rakentamiseen tarvitaan lisää rohkeutta, monipuolisuutta, ennakkoluulottomuutta ja kestäviä ratkaisuja. Suomalaista rakentamista vaivaava keskinkertaisuuden kulttuuri pitäisi rikkoa, myös arkkitehtuurin tilaamisessa.

Kohteet, jotka ovat jo syntyessään hyviä ja arkkitehtonisesti kiinnostavia, säilyttävät arvonsa ja niitä halutaan myös hoitaa. Kertakäyttökulttuuri ei sovi rakentamiseen. On tärkeää muistaa, että kansallisvarallisuudestamme suurin osa on rakennetussa ympäristössä.

Suunnittelun ja rakentamisen prosessit ovat muuttuneet muun muassa kilpailutusmenettelyn myötä. Onko lopputuloksen liian usein kompromissi, jossa häviäjänä on arkkitehtoninen laatu?

– Hankesuunnittelun erottaminen toteutussuunnittelusta ja suunnitteluprosessin pirstoutuminen ovat johtaneet siihen, että arkkitehtoninen ongelmanratkaisu on sivuutettu. Näin ei saavuteta parasta lopputulosta. Kohteen suunnittelevan arkkitehdin pitäisi olla mukana suunnittelussa jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, koska monet ratkaisevat päätökset tehdään hankkeiden alkuvaiheessa, olipa kyseessä sitten maankäyttö, korjaaminen tai uudisrakentaminen.

Omassa työssäni olen huomannut, että arkkitehteille laatu tarkoittaa lopputuotteen laatua, kun taas rakennuttajalle laatu tarkoittaa ennen kaikkea prosessin virheettömyyttä, sujuvuutta ja kustannustehokkuutta.

Rakentamisessa on hylätty hyviksi koetut ja yksinkertaiset ratkaisut. Samalla alalle on hiipinyt usko, että monimutkaiset tekniset ratkaisut ovat ainoa vastaus suuriin kysymyksiin, kuten ilmastomuutokseen ja sisäilmaongelmiin.

Minua huolestuttaa arkkitehtien jaksaminen nykyisessä noususuhdanteessa, kovien vaatimusten paineessa. Tilannetta ei helpota se, että käytännössä kaikki toimistot ovat Suomessa suhteellisen pieniä. Yksityispuolelle tarvittaisiin isompia arkkitehtitoimistoja, myös vastapooliksi kansainvälisille insinööri- ja konsulttitoimistoille.

” SUOMALAISTA RAKENTAMISTA VAIVAAVA KESKINKERTAISUUDEN KULTTUURI PITÄISI RIKKOA.

Voisiko SAFA tehdä tilanteelle jotain?

– Opiskeluajoista lähtien on ollut vaikuttavaa nähdä, miten arkkitehdit ovat osanneet laittaa sivuun oman edun ja toimia yhteisen hyvän puolesta. Arkkitehtien toisilleen tarjoama tuki on erittäin tärkeää paitsi tiedon jakamisen myös osaamisen kehittämisen takia. SAFA voi tarjota alustan ammattikunnan sisäiselle keskustelulle ja tukea jatkossakin arkkitehtien jatkokouluttautumista.

On muistettava pääkaupunkiseudun ja isojen kaupunkien ulkopuolella toimivien arkkitehtien merkitys ammattikunnalle. Moni tekee töitä vailla kollegojen tarjoamaa vertaistukea. SAFAn tehtävä on varmistaa arkkitehtien toimintaedellytykset kaikkialla Suomessa.

Millaisessa muutoksessa arkkitehtien koulutus ja ammatti-kuva ovat?

– Kaiken kaikkiaan arkkitehteja koulutetaan liian vähän. Arkkitehdit ongelmanratkaisukykyineen ovat haluttuja myös muihin kuin perinteisiin suunnittelutöihin. Koulutuspaikkoja tulisi lisätä reippaasti.

Arkkitehtien osaamista tarvitaan myös rakennusperinnön saralla. Esimerkiksi teollisen rakennusperinnön arvottaminen on tärkeää, ja sillä on jo kiire. Korjausrakentamisen osalta huolestuttavaa on se, riittääkö arkkitehtien osaaminen tulevaisuudessa. Etenkin korjausrakentamisessa ammattitaito ja tieto ovat siirtyneet mestareilta kisälleille työtä tehdessä, kokeneilta arkkitehdeilta nuoremmille. Koulutusaikojen lyhentyessä työssä oppimisen merkitys korostuu entisestään.

KUKA?

- > Henna Helander, syntynyt 1971, valmistunut arkkitehdiksi Tampereen teknillisestä yliopistosta 2001.
- > Johtava asiantuntija Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla.
- > Yliarkkitehti, Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto 2013–2017; hankesuunnittelupäällikkö, ATT 2009–2013; arkkitehti, osakas, Arkkitehdit Helander/Langenskiöld 2006–2009; arkkitehti, Kari Järvinen ja Timo Airas, Airas Arkkitehdit, Kari Järvinen ja Merja Nieminen arkkitehdit SAFA 1997–2006.
- > Merkittävimpiä töitä mm. WeeGee-talon muutossuunnittelu (EMMA, Etelä-Tapiolan lukio) 1997–2006, Airas Arkkitehdit; As Oy Helsingin Runko 2012, Arkkitehdit Helander/Langenskiöld.
- > Kirjoittaa Majakkahuoneesta-blogia.

Arkkitehtien jatko- ja täydennyskouluttamisessa tarvitaan jatkossakin SAFAn tukea. Samalla tulee varmistaa, että myös professorikunnassa on monipuolisuutta eikä tohtorintutkinto ole ainoa tie professoriksi. Väitelleiden arkkitehtien osaamista pitää pystyä hyödyntämään paremmin.

Näkykö ja kuuluuko SAFA tarpeeksi?

– Tosiasia on, että SAFA on suurempi kuin sen jäsenmäärä kertoo. Ammattikunnan rooli suomalaisessa yhteiskunnassa on merkittävä jo historiamme takia. Kuitenkaan mediassa ei juurikaan näy se, että arkkitehtuuri on osa jokaisen elämää ja arkea, osa perushyvinvointiamme.

Haluan herättää yleistä keskustelua arkkitehtuurista, rakennusperinnöstä, kaupunkisuunnittelusta ja rakentamisen ekologisuudesta – rakennetusta ympäristöstä kaiken kaikkiaan. Suuren yleisön soisi puhuvan arkkitehtuurista yhtä suurella innolla kuin sisustuksesta. Se ei tietenkään ole helppoa, eikä vain yhden ihmisen tehtävä.

Aktiivinen keskustelu mahdollistaa positiivisen muutoksen yhteiskunnassa. Keskustelussa on myös mahdollista löytää yhteinen kieli arkkitehtien ja kansalaisten välille: nyt puhumme samoilla sanoilla, mutta tarkoitamme eri asioita.

Meidän on saatava suuri yleisö innostumaan arkkitehtuurin merkityksestä ja sen tarjoamista mahdollisuuksista. Se on sijoitus tulevaisuuteen.

Miia Perkkio

Valovoimaisen ohut LED-valaisin

Selkeät linjat ja huomaamaton virransyöttö ovat skandinaavista muotoilua parhaimmillaan.

Erittäin vankka- ja ohutrakenteinen **DEFA Ledge** -ripustusvalaisin on tyylikäs sisustuselementti ensiluokkaisen tasaisella ja häikäisemättömällä valolla.

Tutustu DEFA Ledge-valaisinperheeseen ja muihin DEFA:n valaisinuutuuksiin osoitteessa **defa.com**.

www.defa.com

Suunnittelu ja tutkimus yhdistyvät luontevasti

Istumme Karin Krokforsin kanssa Helsingin yliopiston keskustakampuksen Kaisa-kirjastossa – tieteen ja tutkimuksen pyhätössä, joka on rakennuksena myös hieno osoitus arkkitehtuurin voimasta. Puhumme suunnittelun ja tutkimuksen suhteesta. Krokfors on jo yli vuosikymmenen ajan tehnyt pitkäjänteisesti työtä tutkivana arkkitehtina. Hän väitteli tekniikan tohtoriksi viime kesäkuussa.

Olet harvoja arkkitehteja, jotka jakavat aikansa suunnittelun ja tutkimuksen kesken. Miksi näin on?

– Työssäni keskeinen teema on aina ollut asioiden kehittäminen. Kiinnostus tutkimukseen heräsi kysymyksestä, miksi asiat ovat niin kuin ovat. Voisivatko ne olla toisin – paremmin? Sen ymmärtäminen vaatii kuitenkin paljon tietoa, ja olen aina lukenut paljon.

Koska minulla on vahva suunnittelijan motivaatio, olen suunnittelussa kerännyt myös paljon suunnittelullista tietoa. Suunnittelu ja tutkimus ovat siten kohdallani yhdistyneet luontevasti.

Suunnittelulla on paljon annettavaa tutkimukselle ja toisin päin. Luovuus on läsnä molemmissa, koska molemmat pyrkivät hahmottamaan ja tuomaan esiin jotain vielä näkymätöntä sekä luomaan uudenlaisia kytkentöjä asioiden välille.

Totta kai ajankäyttö on haaste. Opetan, tutkin ja suunnittelen. Aikaa täytyy osata jäsentää, ja painottaa olennaista. Jos tutkimus ja suunnittelu käsittelevät hyvin erilaisia asioita, tämä voi olla ongelma. Tarkastelen kuitenkin molemmilla alueilla aika samoja asioita.

Tutkimuksissasi pohdit asuntorakentamisen lähihistoriaa ja nykytilaa. Mitkä ovat suomalaisen asuntorakentamisen heikkoudet?

– Suomessa on yleensä vain yksi hyväksi katsottu toimintatapa kerrallaan. Sitä voidaan pitää heikkoutena, koska mahdolliset virheet ovat silloin myös suuria. Meillä pitäisi olla rikkaampi ”ekosysteemi” – rinnakkaisia toiminta- ja tuotantotapoja, jotka voisivat sparrata toisiaan jatkuvasti kehittymään.

Olen asunut Itävallassa, jossa on pitkälti onnistuttu tässä.

Siellä tuotetaan laadukkaasti ja kohtuullisin kustannuksin niin typologialtaan kuin rakenteeltaankin monipuolisia asuinrakennuksia. Maan rakennuttamistavat ja rakennustuotanto ovat hyvin erilaisia kuin Suomessa.

Suomessa asumistaso on melko korkea, joskin saavutettuun laatuun nähden asuminen on kallista. Se on kuitenkin omistusmuodosta riippumatta melko tasalaatuista ja yhdenvertaista. Ongelmana näen, että hyvässä tarkoituksessa luotu asuntotuotannon sääntelyjärjestelmä on ajan myötä kääntynyt myös itseään vastaan ja toimii osin kehityksen esteenä. Sääntelyä tarvitaan, mutta sen nykymuoto ei aina vastaa tarkoitustaan.

Miten Suomen asuntorakentaminen vastaa tulevaisuuden asumistarpeisiin? Olemmeko menneisyyden vankeja?

– Luulen, että olemme, mutta emme ole tässä yksin. Suomessa nykyiset prosessit on aikanaan luotu erilaiseen maailmaan ja toisenlaisen yhteiskunnan tarpeisiin. Nykyinen järjestelmä tuottaa kokonaisuudessaan hyvin yksipuolista asuntorakentamista ja ympäristöä, yksittäisten osapuolten kehittämisspyrkimyksistä huolimatta.

Uhkana näen, että vaikka järjestelmä täyttäisikin nykytarpeet, rakennuskantamme ei pitkällä aikavälillä vastaa ennakkoimattomiin tuleviin tarpeisiin. Se voi johtaa tulevaisuudessa merkittävään rakennuskannan uudelleenresursointiin. Tästä on merkkejä jo nyt. Tulisikin kysyä, mitä aikaa kestävältä tilantuoannolta edellytetään, ja päivittää toimintatapoja vastamaan näihin tarpeisiin.

Asunnon käsitetä tarvitsee päivittämistä. Nyt se nähdään tarkkarajaisena rakenteellisenä ja hallinnollisena yksikkönä, jolla ei yleensä ole mitään vaikutusta ulkopuolelleen. Yksittäisen asunnon tehostamisen sijasta meidän tulisi tutkia kokonaisvaltaisesti asuin- ja elinympäristöämme erilaisten ja muutuvien tarpeiden näkökulmasta. Asunnon kokoa ja käyttötarkeitusta tulisi voida muuttaa vapaammin ja helposti.

Väitöskirjassani olen pyrkinyt vastaamaan siihen, millaiseen joustavuuteen meidän tulisi pyrkiä. Näen, että tulevaisuuden asuintilojen tulisi olla monikäyttöisiä sekä inspiroivia elintiloja – tilapotentiaaleja. Monikäyttöisyys on joustavuuden lähtökohta. Sen tulisi olla koko rakennuksen typologinen ominaisuus, jotta rakennuksella olisi myös aktiivinen suhde ympäröivään kaupunkitilaan ja positiivisia vaikutuksia ihmisten elämään sekä yhteiskuntaan.

Meillä on pitkä asuntosuunnittelun tutkimusperinne. Mitä tulisi tutkia nyt, ja miten tulokset voitaisiin jalkauttaa käytännön suunnitteluun ja rakentamiseen?

– Tämä on keskeinen kysymys. On olemassa paljon hyvää asumisen ja asuntosuunnittelun tutkimusta, mutta sitä ei ole

EN HALUA TUTKIA VAIN OLEMASSA OLEVAA VAAN MYÖS SITÄ, MIKÄ VOISI OLLA OLEMASSA.

kyetty siirtämään käytännön suunnitteluun ja rakentamiseen. Arkkitehdit ovat myös kautta modernin arkkitehtuurin historian kehittäneet uudenlaisia joustavia ratkaisuja, mutta ne ovat yleensä jääneet yksittäisiksi kokeiluiksi vaikuttamatta syvemmin jokapäiväiseen asuntotuotantoon.

Meidän tulisi kyetä yhdistämään kokonaisvaltaisesti suunnittelullista ja tuotannollista tietämystä asuinympäristön ”perustutkimukseen”. Se auttaisi hahmottamaan erilaisia vaikutussuhteita asuntorakentamisessa ja hallitsemaan prosesseja paremmin. Ilman prosessien ymmärtämistä on hyvin vaikea muuttaa vallitsevia käytäntöjä. Näen myös arkkitehtikunnassa suuren, mutta vähän hyödynnetyn potentiaalin tämentyypiseen tutkimukseen ja kehitystyöhön.

Vaatisiko tämä arkkitehtuurin ja asuntosuunnittelun tutkimuksessa metodisen repertuaarin laajentamista?

– Kyllä. Arkkitehdit ovat jo kauan, esimerkiksi Aalto tai Le Corbusier aikanaan, reflektoineet kirjoituksissaan suunnitteluideoita, mutta varsinainen suunnittelututkimus on vielä alkutaipaleellaan. Meidän tulisi kehittää uusia, monipuolisia metodeja erilaisiin tutkimustarkoituksiin perinteisten tutkimusmetodien rinnalle.

Suunnittelijat esittävät erilaisia kysymyksiä kuin ne, joilla suunnittelukokemusta ei ole. Monialaisissa tutkimuksissa on hedelmällistä, että eri alojen asiantuntijat muodostavat erilaisia tutkimuskysymyksiä samasta aiheesta. Suunnittelukokemus ja sen synnyttämä ymmärrys auttavat tutkimuksen orientaatioissa, ja näin voidaan myös vaikuttaa rakennettuun ympäristöön.

Miten nuoria arkkitehteja saada kiinnostumaan tutkimuksesta?

– Olen nähnyt opiskelijoiden kiinnostuksen tutkimusta kohtaan kasvavan – myös suunnitteluun suuntautuneiden opiskelijoiden. Työn reflektoinnin tarve on tiedostettu jatkuvasti monimuotoistuvassa maailmassa.

Opiskelijat myös kyseenalaistavat nykyiset ajattelumallit ja kykenevät haastamaan uusilla ajatuksilla. Suunnittelija-tutkija-arkkitehdille on kysyntää monialaisuutta vaativassa rakennetun ympäristön tutkimuksessa ja erityisesti rakennetun ympäristön kehittämisessä.

Hannu Huttunen

Tehdään älykästä

Arkkitehtuuritutkimuksen päivät järjestettiin marras-joulukuun vaihteessa Oulussa teemalla *Plan, develop, design: Making smart cities and architecture*.

Kun kaupungit luonnehtivat itseään, adjektiivien kärkipäässä toistuu lähes poikkeuksetta älykäs, *smart*. Digitaaliteknologian ja erityisesti pilvipalveluiden kehittyminen on avannut uudenlaisia mahdollisuuksia rakennetun ympäristön hallintaan ja suunnitteluun. Kyse ei ole enää vain teknologiafirmojen mainospuheista ja kaupunkikehittäjien aivomyrskyistä, vaan erilaisia toteutuksia löytyy useimmista kaupungeista. Ne voivat olla mobiilisovelluksia, joilla kaupungin palvelut pysäköinnistä viihteeseen saadaan kännykän ulottuville, tai kokonaisen kaupunkiseudun ihmis- ja tavara-virtojen monitorointia ja ohjaamista.

Tähän saakka älykkäitä kaupunkeja ja rakennuksia on kehitetty ja niistä on keskusteltu kovin teknologiapainotteisesti. Oulun Atut2017-symposiumi kuitenkin osoitti, että rakennetun ympäristön älykkyys on ymmärrettävä paljon laajemmin.

Älykkäitä bisnesmalleja ja valaistuksia

Uuden teknologian kehittäminen ja käyttöönotto ovat kallista toimintaa, eivätkä digitalisoituvan ja kiertotalouteen suuntautuvan yhteiskunnan arvoketjut ja liiketalousmallit noudata vanhoja kaavoja. Aalborgin yliopiston professori **Christian Nielsen** osoitti omassa keynote-esityksessään, miten tärkeää on löytää erilaisiin tilanteisiin juuri oikea bisnesmalli – ja mikä bisnesmalli oikeastaan on. Nielsenin esitys vakuutti siitä, että menestyäkseen tämän päivän kaupunkikehittäjän on hallittava teknologian ja talouden uusimmat virtaukset, perusasioita kuitenkin unohtamatta.

ESSI OIKARINEN

Älykkään kaupungin tunnusmerkkinä pidetään energia-
tehokasta rakennettua ympäristöä. Cartif-teknologiakeskuk-
sen projektipäällikkö, arkkitehtitaustainen **Miguel Á. García-
Fuentes** kertoi Remourban-hankkeesta, jossa teknologiaa
hyödynnetään paitsi taloudellisessa myös sosiaalisessa ja eko-
logisessa kaupunkikehittämisessä.

Visuaalisempaa älykaupungin tulkintaa edusti tapahtu-
man toinen tanskalaispuhuja, arkkitehti **Rune Nielsen**, jonka
erikoisalaa ovat vuorovaikutteiset näyttelyt ja media-arkkiteh-
tuuri. Nielsen on perustajajäsen designkollektiivi Kollisionissa,
joka käsialaa ovat muun muassa Tanskan Expo 2010 -pavil-
jongin ja Kööpenhaminassa sijaitsevan Tanskan teollisuuslii-
ton pääkonttorin mediafasadit. Kollisionin teoksissa valo on
liikkeessä, ja joissakin tapauksissa kaupunkilaiset pääsevät
osallistumaan sen liikuttamiseen.

Erilaiset älyvalaistuksen sovellukset näyttelivät huomatta-
vaa osaa myös tutkimussessioissa. Oulun arkkitehtuurin tiede-
kunnan tutkija **Henrika Pihlajaniemi** esitteli kevyeen liiken-
teeseen adaptoituvaa kaupunkivalaistusta sekä vuorokausi-
rytmiiä noudattelevaa sisävalaistusta koulurakennuksessa.

PUULLA VOIDAAN PÄÄSTÄ
RAKENNUSTUOTANNOSSA
SUUREMPAAN
PAIKALLISUUSASTEeseen JA
ALUETALOUDELLISEEN HYÖTYYN KUIN
ESIMERKIKSI BETONIRAKENTEILLA.

Paluu puuhun

Älykkyyttä rakentamisessa voivat edustaa myös primitiivinen
ja yksinkertainen. Nämä kaksi toistuivat usein arkkitehti **Ans-
si Lassilan** esityksessä, jossa hän esitteli toimistonsa tuotan-
toa. Lassilan puurakennuksissa älykkyys lähtee huolellisesta
paikan ominaisuuksien, paikallisten materiaalien ja rakennus-
tavan tutkimisesta. Suunnitteluvaiheessa ja puurakenteiden
työstössä hyödynnetään tietysti uusinta digitaaliteknnologiaa,
mutta puurakennusten varsinainen älykkyys piilee mahdolli-
suudessa saada aikaan pitkäikäisiä ja kosteusteknisesti toimi-
via massiivisia rakenteita. Lisäksi puulla voidaan päästä raken-
nustuotannossa suurempaan paikallisuusasteeseen ja alue-
taloudelliseen hyötyyn kuin esimerkiksi betonirakenteilla.

Sama lähtökohta oli Oulun arkkitehtuurin tiedekunnan
Moderni hirsikaupunki -projektin esittelyssä, jossa professori
Janne Pihlajaniemi sekä tutkijatohtori **Anna Luusua** ja tohto-
rikoulutettava **Matti Lakkala** kertoivat tuoreista tutkimus-
tuloksista. Kyselytutkimuksella oli selvitetty, millä edellytyksil-
lä kaupunkilaiset hyväksyvät hirren käytön kaupunkirakenta-
misessa. Kysymys on kiinnostava, sillä vanhat puukaupunkim-
mehan ovat – tai olivat – nimenomaan hirsirakenteisia, vaikei
niitä mielletä sellaisiksi.

Älykkyys ja kaupunkimuodon muutos

Älyteknologia luo joustavuutta ja uusia mahdollisuuksia ra-
kennetun ympäristön käyttöön, mutta viime kädessä sosiaa-
lista elämää rakennuksissa ja kaupungeissa ehdollistavat fyy-
siset rakenteet. Tosin nekin muuttuvat vähitellen, kun tekno-
logia muuttaa kaupunkitilan käyttöä ja kaupunkien toimin-
nallisuutta.

Väitöskirjaansa valmisteleva belgialainen **Frederick Van-
dyck** hyödynsi perinteistä typomorfologista menetelmää tar-
kastellessaan kaupunkikudoksen muutosjoustavuutta. Brys-
selin kaupungin tavoitteena on saada lisää tuotantoa kanta-
kaupunkiin, jossa kulutustoiminnot valtaavat yhä enemmän
tilaa. Huolellinen morfologinen analyysi osoitti katuverkon ja
korttelirakenteen asettamia reunaehtoja erilaisille tuotanto-
rakennuksille. Tutkimuksesta voisi vetää johtopäätöksen, että
on turhaa ja vahingollista kirjata yleiskaavoihin sellaisia tavoit-
teita, joihin hitaasti muuttuva ”kova” kaupunkirakenne ei vain
taivu.

Yliopistonlehtori **Minna Chudoba** Tampereen teknillisen
yliopiston arkkitehtuurin laboratoriosta oli omassa tutkimuk-
sessaan tarttunut ajankohtaiseen kotimaiseen aiheeseen,
kaupungeissamme kovin muodikkaaksi yltyneeseen kor-
keaan rakentamiseen. Rakennushankkeiden pohjaksi laadi-
tujen selvitysten analyysi paljasti, että huomiota on kyllä kiin-
nitetty lähes kaikkeen muuhun, mutta taka-alalle on jäänyt se
vaikein asia: kadulla kävelevän tai pyöriälevän kaupunkilaisen
näkökulma, kaupunkitilan arkikäyttö ja viihtyisyys.

Nämä esitykset kattoivat vain pienen osan kiinnostavan
tapahtuman koko annista. Tärkeä osa Atut-tapaamisia ovat
tutkijoiden kohtaamiset ja keskustelut, jotka johtavat uusiin
tutkimusavauksiin ja yhteisiin projekteihin. Oulun yliopistolle
rakennetut rennon epämuodolliset Tellus Innovation Arenan
tilat edesauttoivat tätä vuorovaikutusta niin hyvin kuin mah-
dollista, vaikka ulkona pohjoisen kaamos painoi päälle.

Ari Hynynen

Lisätietoa: www.atut.fi

Katse arkkitehtuurin tulevaisuuteen

Marraskuisena torstai-iltana joukko arkkitehteja kerääntyi Rakennustiedon tiloihin keskustelemaan arkkitehtuurin tulevaisuudesta. *Arkkitehti*-lehden järjestämän tilaisuuden alusti vuodenvaihteessa väistynyt päätoimittaja **Jorma Mukala**, joka aloitti luomalla katsauksen arkkitehtuurin tähän päivään ja tämänhetkisiin trendeihin.

Tilaisuudessa esittäytyi myös *Arkkitehti*-lehden uusi päätoimittaja **Mika Savela**. Hän kokosi ajatuksiaan arkkitehtuurista ja tulevaisuudesta teoreettisemmin: mitä on se arkkitehtuuri, mistä keskustelemme? Savela nosti esiin erilaisia aiheita ja ilmiöitä, jotka ovat tulossa suomalaistenkin nuorten arkkitehtien ja opiskelijoiden kiinnostuksen kohteeksi, kuten asioiden merkkäminen arkkitehtuurisesti kiinnostaviksi sosiaalisessa mediassa, muutokset arkkitehtuurin kuvantamisessa, urbanismi uudenaikaisena ihmisen sosiaalisen toiminnan kuvauksena ja toisaalta paluu humanistisiin arvoihin, yhteisöllisyyteen ja yhdessä valmistamiseen.

”Arkkitehtuurin olemuksen kehystäminen yhteen lehteen tai yhteen kulttuuriin tai yhteen keskusteluun tulee olemaan todella haasteellista”, Savela pohti.

Tilaisuuden panelistit **Aaro Artto**, **Rainer Mahlamäki**, **Anu Puustinen**, **Mikko Summanen** ja **Inari Virkkala** olivat kaikki kirjoittaneet *Arkkitehti*-lehden numeroon 6/2017 ajatuksiaan tulevaisuudesta. Päätoimittaja Mukala perusteli tilaisuuden ja lehden teemaa:

”Halusimme noteerata Suomi 100 -juhlavuotta katsomalla ensisijaisesti tulevaisuuteen: suunnittelu on tulevaisuuteen katsomista.”

Kansainvälistymisen kynnyksellä?

Keskeisiksi puheenaiheiksi nousivat globalisaatio ja Suomen kansainvälisyys arkkitehtuurin alalla. Onko Suomi niin kansainvälinen kuin puhutaan, vai ollaanko vasta kansainvälistymisen kynnyksellä? Mitä toiveita ja pelkoja globalisaatio herättää? Yleisesti kansainvälisyyttä ja näkyvyyttä ulkomailla pidettiin positiivisena asiana.

”Me haluamme olla kansainvälisiä, mutta kuitenkin paikallisilla mausteilla. Halutaan, että on jotain suomalaista, mutta ei haluta, että se on takapajuisia tai sulkeutunutta – me haluamme jotain sellaista, mikä on esikuvallista”, Aaro Artto summasi.

Kuvassa vasemmalta Rainer Mahlamäki, Mikko Summanen, Inari Virkkala ja Aaro Artto.

ELLA MÜLLER

ME HALUAMME OLLA KANSAINVÄLISIÄ,
MUTTA KUITENKIN PAIKALLISILLA
MAUSTEILLA. – AARO ARTTO

Rainer Mahlamäen mukaan kansainvälistyminen on parhaimmillaan osaamisen ja tiedon vaihtoa, eikä sen tarvitse tarkoittaa työskentelyä ulkomailla.

Globalisaatio näkyy arkkitehtuurissa ennen kaikkea ihmisten käyttäytymisen muutoksissa. Anu Puustinen nosti esiin sakraalirakennusten tulevaisuuden, jos perinteisiä uskonnon harjoittamisen paikkoja ei enää tarvita. Puustisen mukaan tulevaisuuden yhteisöt muodostuvat yhteisen harrastuksen tai elämäntavan ympärille, ja näiden yhteisöjen vapaa-ajanviettopaikoista tulee uusia merkkirakennuksia.

Inari Virkkala tarttui ajatukseen ja pohti, millainen rakennus voisi olla tulevaisuudessa fyysinen ilmentymä arvokkaimmalle yhdessäolon muodolle – lapsen nimeämiselle, naimisiin menolle tai hautaan saattamiselle –, ja voisivatko arkkitehdit kehittää siihen aivan uuden ratkaisun? Vastauksia tulevaisuuden kysymyksiin voisikin etsiä esimerkiksi sosiologiasta ja yhteiskuntatieteistä – onhan rakennettu ympäristö yhteiskunnan kuva.

”Kun puhumme arkkitehtuurin tulevaisuudesta, puhumme yhteiskunnan kehityksestä. Arkkitehtuuri heijastelee sitä, mitä yhteiskunnassa tapahtuu”, Aaro Artto kiteytti.

Mistä seuraava missio?

Miten tämänhetkinen yhteiskunnallinen ilmapiiri sitten tukee hyvän arkkitehtuurin syntymistä? Mahdollisuuksien katsotaan kaventuneen perinteisessä arkkitehdin roolissa, mutta nykyään arkkitehti voi tehdä paljon muutakin. Muutokseen suhtautumisessa tuntuu olevan kaksi eri linjaa: toisaalta ilmapiiriin ja sen luomiin puitteisiin voi muokata, toisaalta ilmapiiriä voi yrittää muuttaa osallistamalla julkiseen keskusteluun.

Kun keskustelu oli jo aikaa sitten ylittänyt suunnitellun pituuden, yleisöstä nousi vielä mielenkiintoinen kysymys: mikä on seuraava yhteinen projekti, jota arkkitehtikunta voisi lähteä ajamaan? Sotien jälkeistä kansallista projektia muisteltiin tässäkin keskustelussa haikaudella, mutta mistä löytyisi seuraava missio?

Ella Müller

ARKKI TEHTUU RINPÄIVÄ

3. HELMIKUUTA

SAFA

ARCHINFO

MFA

Arkkitehtuurin päivä Alvar Aallon syntymän 120-vuotispäivänä

Arkkitehtuurin päivää vietetään 3.2.2018 Kansaneläkelaitoksen päätoimitalossa Helsingin Töölössä. Päivän teemaa ”**Onnellinen ympäristö**” pohditaan kouluarkkitehtuurin, kaupunkitilan, värien ja asumisen näkökulmista.

Puhujina ovat mm. arkkitehti **Erkko Aarti** (AOR), väritutkija **Saara Pyykkö**, maisema-arkkitehti **Malin Blomqvist** (MASU Planning), arkkitehti **Pia Ilonen** (Talli) ja ilmiörakentaja **Tero Vanhanen** (Fira).

Kelan henkilöstöravintolassa tarjoillaan kuohuviinin siivittämä **Aalto120-brunssi**. Opastetuilla kierroksilla rakennukseen tutustutaan arkkitehtuuriasiantuntijan, väriasiiantuntijan ja tanssitaiteilijan johdolla. Lapsille (yli 5 v.) järjestetään arkkitehtuurityöpaja.

Brunssille on vielä tilaa (ennakkoilmoittautuminen), mutta ohjelmaosuuksien paikat ovat jo täyttyneet. Vapautuvia paikkoja voi tiedustella osoitteesta **mikko.laak@archinfo.fi**. Lisäksi aamupäivän ja ilta-päivän sessiot striimataan, seuraa ilmoittelua!

Tapahtuma klo 11–16 (ovet 10.30), brunssi 12.30–14.15

Ilmoittautuminen ja koko ohjelma osoitteessa
www.archinfo.fi/arkkitehtuurinpaiva

Brunssimaksu (16 € / 5–12-vuotiailta 8 €) maksetaan etukäteen ilmoittautumislinkin ohjeiden mukaisesti.

Facebookissa: **Arkkitehtuurin päivä 2018**

Tervetuloa!

Mahtava tehtävä ja tarina

Rakennustieto päätti aloittaa mahdollottoman tehtävän ja koota Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi Suomen rakentamista 1800-luvun alusta tähän päivään esittelevän kirjan *Rakennetun Suomen tarina*. Tehtävän otti vastuulleen tekniikan tohtori **Harri Hautajärvi**:

”Suomen rakentamisen historian kertominen yksien kansien välissä on tietysti uhkarohkea teko, eikä tällä sivumäärällä voida antaa tyhjentäviä vastauksia.”

Hautajärven mukaan kirja antaa kuitenkin näkökulmia siihen, miten syrjäisestä ja maatalousvaltaisesta Suomesta rakennettiin reilussa vuosisadassa teollistunut, pitkälle kehittynyt, demokraattinen ja tasa-arvoinen hyvinvointiyhteiskunta, joka vie osaamistaan maailmalle.

Imatrankosken voimalan konehalliin asennettiin vuonna 1951 seitsemättä generaattoria. (Arkkitehdit Oiva ja Kauno S. Kallio, laitoksen tekninen suunnittelu ja toteutus yli-insinööri Hugo Malm, 1929.)

LAPPEENRANNAN MUSEO / KUVAPAJA

Lukija rakentaa juonen itse

Joukko asiansa osaavia kirjoittajia kertoo oman osansa tarinaa jaetusta rakentamisen kakusta. Kirjoittajat ja teemat on määritetty tarkasti niin, että rakentamisen kaikki osa-alueet tulisivat käsitellyiksi. Asuntorakentaminen, kaupungistuminen, koulutus, hallinto, sairaanhoito, kulttuuri ja vapaa-aika, liikenneväylät, tehtaot sekä armeijan rakennukset saavat omat esseensä, purkaminen, puurakentaminen, teollinen rakentaminen, ohjeistukset, paikallarakentaminen ja rakennusvienti omansa. Jaottelu on toimiva ja helppolukuinen: jokainen lukija rakentaa kirjan juonen itse, lukee artikkeleita kiinnostuksensa mukaan.

Arkkitehti **Marja Heikkilä-Kauppinen** kirjoittaa sujuvasti siitä, miten yhteiskuntamme rakentaminen on kehittynyt vaivahoidosta sote-keskusteluihin. Luku on jaettu ihmisläheisiin osioihin, ”tuettaviin, synnyttäviin, ojennettaviin ja sairastaviin”, ja lopuksi kertaukseen siitä, miten yksilöistä on alettu pitää huolta, siirrytty uhreista kuluttajiksi. Jokainen aihio käsitellään osana yhteiskunnan kehitystä.

Heikkilä-Kauppisen tapaa lähestyä teemaansa olisi kannattanut käyttää muuallakin: sitähän arkkitehtuuri on, keskustelua yhteisön kanssa, sen tukemista ja turvaamista. Kenties tämä heijastuukin helpoimmin juuri sosiaalialan rakennuksissa, joissa uudet poliittiset ja yhteiskunnalliset arvot näkyvät nopeasti (tai joskus käsittämättömän hitaasti).

Rakentaminen on monessa muussakin kirjoituksessa nähty osana yhteiskunnan kehitystä. Siitä huolimatta olisin kaivannut kirjoittajilta syvempää yhteiskunnan arvojen analyysiä. Miksi juuri kirjastolaitos on poikkeuksellisen kehittynyt maassamme? Miten poliittiset päätökset ovat heijastuneet koulurakentamisessa? Mitä tuhannessa museossamme säilytetään ja miksi? Miten uusperheiden arvomaailma ja sosiaalinen asutustuotanto vastaavat toisiaan? Olisiko kirjassa voinut jopa olla yksi runko, johon olisi pyydetty Heikkilä-Kauppisen tekstin kaltaisia, lyhyempiä ja pidempiä kommenttipuheenvuoroja – enemmän rakennusalan ulkopuolisilta, sosiologeilta, maantieteilijöiltä tai jopa poliitikoilta ja virkamiehiltä?

Pieniä painotusongelmia

Hautajärvi on loogisesti päättänyt, ettei satavuotiasta maamme rakennettu sadassa vuodessa, ja antanut kirjoittajille ohjeeksi sitoa artikkeleinsa taustoja myös 1800-luvulta. Painotus on kuitenkin viimeisellä sadalla vuodelle. Joissain esseissä

Helsingin Merihaka (rakennusliike Haka 1973–1986) rakennettiin vanhalle Hakaniemen konepaja-alueelle 1960–1970-luvulla muodissa olleen kaupunkisuunnitteluperiaatteen mukaisesti.

1800-luku on vahvasti esillä, joissain muutamassa lauseessa. Asuntorakentamista esiteltäessä käytetään tilaa isonvihan aikaisiin uudistuksiin ja **Engelin** kaavatyöhön. Autonomian ajan kaupunkisuunnittelu on saanut neljä aukeamaa. Se on paljon verrattuna esimerkiksi ”pyhille tiloille” (lue: kirkot) annettuun kahteen aukeamaan.

Vaikkei professori **Aino Niskasen** sakraalirakennuksia esittelevä osio alakaan luettelolla 1700-luvun lopulta rakennetuista kirkoistamme, kummeksun, ettei tästä valtiota ja jumaluutta yhdistävästä rakennustyyppistä ole irronnut enempää. Viimeaikaiset arkkitehtuurikilpailumme tai keskustelu suurmoskeijasta antaisivat aiheen pohtia, mitä uskonto nykyisessä yhteiskunnassamme merkitsee uskoville ja uskomattomille. Niskasen kirjoitustehtävä on ollut liian laaja.

Kirkkojen ohella hyvin kevyesti esitellään liikerakentaminen, esimerkiksi yritysten pääkonttorit ja suuret ostoskeskukset. Olisin toivonut omaa lukua puisto- ja maisemarakentamisesta, ja rakennustekniikan kehityksen olisi voinut osin ujuttaa muihin artikkeleihin.

Oppikirjakarikko kierretty

Tällaisesta kirjasta tulee helposti arkkitehtuurin historian oppikirja – karikko, jonka Hautajärvi on lokikirjastaan lukenut ja pääosin onnistunut väistämään. Osassa teksteistä on kuitenkin liikaa luettelomaisesti toistettuja arkkitehtien ja muiden suunnittelijoiden nimiä ja vuosilukuja. Vaikka usein onkin mainittu myös urakoitsijoita ja muita suunnittelijoita, ei teksteissä ole juuri päästy (arkkitehtuurin) pintaa syvemmälle.

Joissain rakennuskohteissa kerrotaan hyvinkin tarkkaan rakennusmestaria myöten tekijät, mutta joissain kohteissa tämä jää harmittavasti kertomatta. Eduskuntatalon alkuvaiheen vastaavat mestarit mainitaan, mutta viimeisin, Suomen laajin peruskorjaushanke jää sivulauseeksi ilman suunnittelijoiden nimiä (peruskorjauksen pääsuunnittelijana oli maanpäällisten tilojen osalta arkkitehti **Peter Verhe** Arkkitehtitoimisto Helin & Co:sta ja maanalaisissa tiloissa insinööri **Leo Sorjonen** Pöyry Finlandista, rakennuttajakonsulttina oli Indepro). **Pekka Helin** kyllä mainitaan (yksin) Pikkuparlamentin suunnittelijana.

Kirjallisuusluetteloiden lisäksi lukijaa olisi auttanut henkilö- ja paikannimihakemisto. Kiinnostava olisi voinut olla myös ”sata rakentamiseen vaikuttanutta henkilöä viimeisten sadan vuoden ajalta” -lista henkilöesittelyineen. Viitteet olisi voinut

TÄLLAISESTA KIRJASTA TULEE HELPOSTI ARKKITEHTUURIN HISTORIAN OPIKIRJA – KARIKKO, JONKA HAUTAJÄRVI ON LOKIKIRJASTAAN LUKENUT JA PÄÄOSIN ONNISTUNUT VÄISTÄMÄÄN.

jättää pois. Kuvitus on paikoin jäänyt ”vakiokuvaan”, kuten helposti tällaisessa julkaisussa. Olisiko pitänyt palkata valokuvaaja ottamaan uusia kuvia?

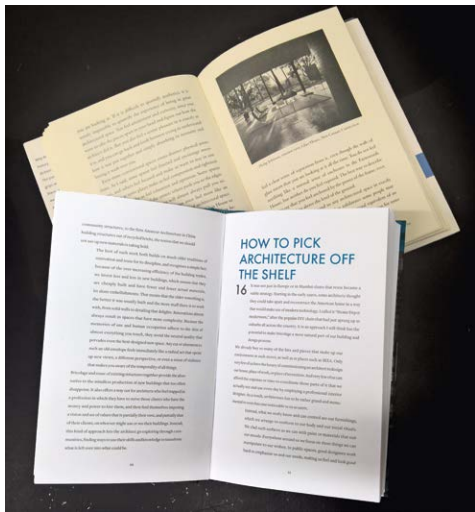
Harri Hautajärvi, kirjoittajat ja avustavat toimittajat ovat suoriutuneet uhkarohkeasta suururakastaan kiitettävästi. Mahtava tarina ei kuitenkaan mahtunut 350 sivulle: aivan kaikkia rakentamiseen ja yhteiskuntamme kehitykseen vaikuttaneita näkökulmia ei ole löytynyt – riittävästi kuitenkin.

Esa Laaksonen

Harri Hautajärvi (toim.): Rakennetun Suomen tarina. Rakennustietosäätiö RTS 2017. 366 sivua.

Arkkitehtuurin oikeutus

Säännöllisin väliajoin ilmestyy pamfletteja, joissa todistellaan arkkitehtuurin merkitystä. Harvemmin vastaavaan on tarvetta kirjallisuudessa, kuvataiteessa tai musiikissa.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana arkkitehtuurin oikeutuksen aiheeseen ovat tarttuneet esimerkiksi **Paul Goldberger** ja **Aaron Betsky**. Goldbergerin teos *Why Architecture Matters* ilmestyi vuonna 2009. Betskyn teos vuodelta 2017 ei enää kysy ”miksi”; hänen teoksensa on nimeltään *Architecture Matters*.

Goldbergerin oppineeseen ja laajaan tausta-aineistoon perustuvaan teokseen verrattuna Betskyn kirjan vaikuttaa näennäisen mutkattomalta. Betskyn lyhyen tyylin ja yksinkertaisilta vaikuttavien tiivistelmien takaa löytyy kuitenkin pohdiskelua, joka voi pakottaa lukijan ottamaan kantaa.

Esikuvia ja innoittajia

Paul Goldberger ja Aaron Betsky ovat molemmat amerikkalaisen koulukunnan ja Yalen yliopiston kasvatteja, arkkitehtuurikriitikkoja ja opettajia. Molemmille **Frank Lloyd Wright** on tärkeä esikuva, samoin arkkitehtuurihistorioitsija **Vincent Scully**. Goldberger on Betskyä vanhempaa ikäluokkaa. Hän on toimi-

nut vuodesta 1984 *The New York Timesin* ja vuodesta 1997 *New Yorkerin* arkkitehtuurikriitikkona. *Vanity Fair* on hänen viimeisin mediansa.

Julkisessa ja kantaaottavassa roolissansa Goldberger on puolustanut muun muassa Broadwayn Sohon 1800-luvun historialliseen valurauta-arkkitehtuuriympäristöön rakennettua **Aldo Rossin** postmodernistista Scholastic Building -rakennusta (valmistunut 2001). Betsky on vuorostaan asettunut tukemaan eri yhteyksissä **Rem Koolhaasia**, samalla myöntäen, etteivät Koolhaasin rakennukset edes yritä noudattaa hyvän maun tai sovinnaisuuden sääntöjä.

Sekä Betsky että Goldberger suhtautuvat ambivalentisti 1900- ja 2000-luvun suuriin arkkitehtuurin tähtiin. **Frank Gehry**ä molemmat arvostavat, samoin **Le Corbusier** ja **Zaha Hadid**. **Alvar Aalto** mainitaan mutta vain ohimennen.

Betskylle **Gerrit Rietveld** on kulttiahmo. Betsky kertoo saaneensa arkkitehtuurisen herätyksensä tutustuessaan lukiovuosinaan Rietveldin Schröder-taloon (1924) Utrechtissa. Montanassa syntynyt Betsky vietti kasvuvuotensa perheensä kanssa Hollannissa, mikä näkyy hänessä vieläkin eräänlaisena eurooppalaisuutena. Betskyn vieraillessa Schröder-talossa siellä eli edelleen silloin 84-vuotias talon alkuperäinen rouva **Schröder-Schröder**. Vaikka Betsky ei koskaan suorittanut arkkitehdin lisenssiä, oli elämänsä niin voimakas, että hän on omistanut elämänsä arkkitehtuurille.

Goldberger on vielä vähemmän kuin Betsky suunnittelua harjoittanut arkkitehti. Hän on lukemattomien tunnustuspalintojen lisäksi viisinkertainen kunniatohtori. **Eero Saarinen** edustaa Goldbergerille barokin tilallisten ihanteiden tuomista 1900-luvulle, olkoonkin, etteivät barokin aikakauden arkkitehdit koskaan puhuneet ”tilasta”.

Sanoma on yhtäläinen

New Yorkille sielunsa omistanut Goldberger on urbanisti, joka näkee julkisen tilan yksityistymisen trendissä ongelmia. Yksityisyyden tarpeen kasvun vastavoimaksi kehittynyt *new urbanism* ja kävelijän mittakaavan korostaminen herättävät hänessä toiveita, vaikka toteutuksissa onkin usein havaittavissa keinoitekoista teemapuiston henkeä.

Goldberger on huolissaan globaalista kaupunkien yhdenmukaistumisesta. Toisaalta hän myöntää, että arkkitehtuuri on aina heijastanut omaa aikaansa. Nykyaika on kuitenkin irtaantumassa tarpeesta kiinnittyä mihinkään paikkaan, samalla kun

RAKENNUSTEN JA RAKENNETUN
YMPÄRISTÖN KÄYTTÄJILLÄ ON TÄYSI
OIKEUTUS ODOTTAA ARKISEN
HARMAUDEN VASTAPAINOKSI MIELTÄ
KOHOTTAVIA TILALLISVISUAALISIA
ELÄMYKSIÄ.

maailma on muuttumassa virtuaaliseksi kaupungiksi. Uusi urbaanin paradigma luo perinteisten kaupunkien reuna-alueille keinokaupunkeja, joissa on teoriassa perinteisen kaupungin entiteetit ja laatuominaisuudet, vaarallisia katuja luokun ottamatta. Ihmisten kohtaaminen jääkin puolitiehen.

Betsky peräänkuuluttaa yksittäisten rakennusten suhdetta maisemaan. Betsky on luontoihminen ja toivoo arkkitehtuurin voivan palata arkaaisille juurillensa osaksi esteettisesti ylivoimaista luontoa. Samaan aikaan hän suhtautuu hieman epäillen "vihreään" arkkitehtuuriin ja uskoo teknologiaan.

Hollannissa vietetyt kasvuvuodet ja kuusivuotinen tehtävä Alankomaiden arkkitehtuuri-instituutin johtajana Rotterdamissa 2000-luvun alussa osuivat ajankohtaan, jolloin hollantilainen uusi arkkitehtuuri nousi maailmanmaineeseen. Mieltymykset näkyivät vuoden 2008 Venetsian arkkitehtuuri-biennaalissa, jonka pääkuraattorina Betsky toimi. Biennaalin teema *Out There – Architecture Beyond Building* kuvasti Betsky:n filosofiaa ja utopioita lentävine autoineen ja avaruuskaupunkineen.

Betsky on vankkumaton tietokoneavusteisen suunnittelun kannattaja kaikissa sen sofistikoituneimmissa ilmenemismuodoissansa. Ainoa ongelma tuntuu olevan se, etteivät suunnittelijat etene tasatahtisesti teknisen kehityksen mukana.

Molemmilla arkkitehtuurin opettajilla ja teoreetikoilla sanoma on yhtäläinen. Arkkitehtuuri on osa jokapäiväistä elämäämme, halusimmepa tai emme. Huonoon ja mitäänsanomattomaan arkkitehtuuriin ja kaupunkisuunnitteluun ei ole syytä turtua. Rakennusten ja rakennetun ympäristön käyttäjillä on täysi oikeutus odottaa arkisen harmauden vastapainoksi mieltä kohottavia tilallisvisuaalisia elämyksiä.

Lauri Jääskeläinen

Aaron Betsky: *Architecture Matters*. Thames & Hudson 2017.
Paul Goldberger: *Why Architecture Matters*.
Yale University Press 2009.

18.–23.3.2018

Frankfurt am Main

light+building

Maaillan johtavat valaistuksen ja
rakennusautomaation ammattiessut

Kaunista ja
menestyksellistä:
designin ja tekno-
logian liitto

Valaistusdesignin viimeisimmät uutuudet
siivittävät tulevaisuuden menestystä: tule
inspiroitumaan maailman suurimpaan
valaistusnäyttelyyn.

Esillä noin 150.000 m²:n verran designin ja
teknologian saumatonta yhteensulautumista –
tule tutustumaan! *Inspiring tomorrow.*

www.light-building.com

info@finland.messefrankfurt.com

Puh. 040 544 55 77

messe frankfurt

Uuden ajan pystymetsistä

Urbanisaation ja megakokoisten kaupunkien myötä maailmalla on kehittymässä kunnianhimoista arkkitehtuuria, joka kannustaa lähiympäristön vehreyttämiseen. Niin on monin paikoin myös pakko tehdä, sekä ympäristön laadun, kaupunkiviljelyn että estetiikan kannalta. Vehreys ja istutukset antavat tarpeellista suojaa kuumuutta ja liian paahteista päivänvaloa vastaan. Rakennusten sisälläkin kasvit puhdistavat ja tasapainottavat ilmaa. Linnuille ja hyönteisille ne ovat äärimmäisen tärkeitä. Ja tomaatteja ja muita kaupunkiviljelyn tuotteita voi syödäkin.

Pariisissa asuva arkkitehtuurin asiantuntija, tietokirjailija ja kuraattori **Anna Yudina** on ollut mukana perustamassa nykyarkkitehtuuriin ja -muotoiluun keskittyvää *Monitor*-aikakauslehteä. Nyt hän on kirjoittanut tunnetulle kansainväliselle kustantamolle Thames & Hudsonille jo kolmannen kirjansa, näytävän teoksen *Garden City*. Edelliset olivat nimeltään *Furniture* ja *Lumitecture*.

Uusi kirja vie lukijansa ja selailijansa urbaaniin mutta enemmän tai vähemmän hallittuun luontoon, suurkaupunkien tornimaisiin puutarhoihin ja uuden ajan pystymetsiin, englanniksi *vertical forests and gardens*.

Luonnosta liittolainen

Tässä perin moniulotteisessa ja jopa hurjia utopioita kuvailevassa teoksessa on mukana yksi suomalainenkin arkkitehti – nimittäin **Marco Casagrande**. Hän on eräänlainen kaupunkisissi eli *urban guerilla* -mies. Casagrande on päässyt myös esipuheeseen yhtenä kirjoittajan vahvimista innoittajista. Muita keskenään hyvin erilaisia innoittajia ovat muun muassa Googlen tekninen johtaja **Ray Kurzweil** sekä progressiivisten maisema-arkkitehtien ryhmä Coloco. Yudina siteeraa myös **Peter Cookia**, yhtä Archigramin perustajajäsenistä.

Mittavan työn vaatineessa teoksessa tarkastellaan nykypäivän ja tulevaisuuden suunnitteluratkaisuja, arkkitehtonisia muotoja ja tilaan liittyviä käytäntöjä. Sen sijaan teoksessa ei keskitytä viime vuosisadan puutarhakaupunki-ihanteisiin. Yudina ei laisinkaan vähättele puutarhakaupunkiajatuksen pioneereja, mutta kirjan esittelemiä kohteita ovat olleet luomassa aivan uudenlaiset tekijät ja ammattilaiset: he ovat tehneet luonnon omasta älykkyydestä, kauneudesta ja anteliaisuudesta ikään kuin oman liittolaisensa.

Monissa teoksen esittelemissä kohteissa kasvillisuus puita ja pensaita myöten kutoutuu osaksi talojen tai muiden konst-

ruktioiden rakenteita. Rakennustyyppinä mahdollottoman epäekologisinä pidettyjä pilvenpiirtäjiä tarkastellaan nyt todellisuudessa haasteina.

Hurmaavien esimerkkien aarreja

Seitsemään eri lukuun jaettu teos on innoituksen aarreja niille, jotka haluavat miettiä urbaania ympäristöä ihmisille nykyistä suloisempaan paikkaan asua ja toimia. Moni esimerkeistä on yllätyksiä täynnä, kuten Pariisin sosiaalista asuntotuotantoa edustava hurmaava Eden Bio. Sen arkkitehtina on meillä vielä suhteellisen tuntematon mutta *The Financial Timesin* ”vihreän arkkitehtuurin sankariksi” vuonna 2011 nimeämä **Édouard François**. Myös usealta japanilaiselta arkkitehdiltä on esimerkkejä muun muassa pientaloista, joissa ihmiset asuvat iloisessa yhteydessä kauniiden kasvien ja puiden kanssa.

Mukana ovat myös Suomessakin luennoineen **Lina Ghotmehin** vehreät kerrostalot Beirutissa ja Pariisissa. Marco Casagranden töistä komeisiin kansiin on päässyt Taitungin Raurioakatemia.

Muhkeaa kirjaa ja sen kymmeniä esimerkkejä selaillessa tulee vahvasti mieleen, että Anna Yudina pitäisi ehdottomasti saada luennoimaan Suomeen – niin laaja tietämys hänellä näyttää olevan teoksensa haastavasta, inspiroivasta ja raikakaasta aihepiiristä.

Tarja Nurmi

Anna Yudina: *Garden City – Supergreen Buildings, Urban Skyscrapers and The New Planted Space*. Thames & Hudson 2017. 256 sivua.

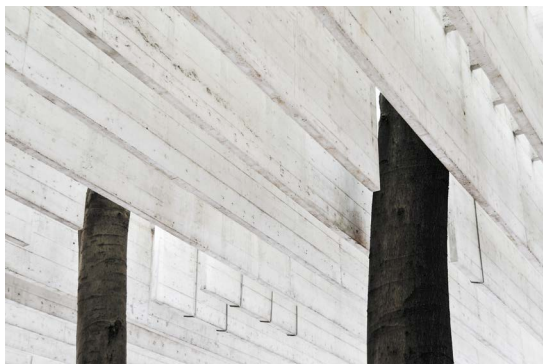
NÄYTTELYT MUSEOSSA

ALVAR AALTO -MITALI 50 VUOTTA Iso näyttelysali 13.9.2017-25.2.2018

Arvostettu kansainvälinen arkkitehtuuripalkinto, Alvar Aalto -mitali, täyttää 50 vuotta. Mitalin kunniakasta historiaa juhlietaan Arkkitehtuurimuseon ja Alvar Aalto -museon yhteistyönäyttelyllä, joka esittelee kaikki mitalistit ennen ja nyt. Näyttelyssä nähdään myös mitalin kansainvälinen ulottuvuus: 50 vuoden aikana mitali on jaettu 13 arkkitehdille 10 eri maahan.

LAPIN MATKAILUA LUOTIIN MAISEMILLA JA ARKKITEHTUURILLA Pieni näyttelysali 29.11.-25.2.2018

Lapin merkitys Suomen alati kasvavalle matkailijavirralle on kiistämätön. Arkkitehti, tekniikan tohtori Harri Hauta-järven väitöskirjaan pohjautuva näyttely pureutuu aiheen ytimeen esitellen pohjoista matkailuarkkitehtuuria ja maisemakulttuuria. Lapin hotellien ja majatalojen kautta valottuvat Suomen matkailun kehitys sekä kansainväliset ja kansalliset vaikutteet kasvavan maan ilmeessä.

Pohjoismaiden yhteisestä paviljongista järjestettiin kutsukilpailu vuonna 1958, kilpailun voitti norjalainen arkkitehti Sverre Fehn, ja paviljonki valmistui vuonna 1962. Viiden vuosikymmenen kuluessa paviljonki on vakiintunut yhdeksi konkreettiseksi esimerkiksi pohjoismaisesta arvomaailmasta ja arkkitehtuuriperintestä.

ARCHITECTURE SPEAKS!

Professori Jenni Reuterin kuratoima kokonaisuus tuo Suomeen kiinnostavia kansainvälisiä toimijoita kertomaan itselleen ajankohtaisista näkökulmista arkkitehtuuriin. Monipuolisista puheenvuoroista rakentuu ajankohtainen ja moniääninen kokonaisuus. Yhteistyössä Aalto-yliopisto ja Arkkitehtuurimuseo.

Keskiviikko 7.2.2018 kello 18

Petra Gipp / Arkkitehtuurimuseo

Keskiviikko 21.3.2018 kello 18

Carlos Castanheira / Arkkitehtuurimuseo

VENETSIAN BIENNAALI

Euroopan suurin kansainvälinen arkkitehtuurialan tapahtuma, 16. kansainvälinen arkkitehtuuriennaali avautuu Venetsiassa 26.5.2018. Näyttelyn kuratoivat Yvonne Farrell ja Shelley McNamara (Grafton Architects) ja sen teema on "Freespace". Arkkitehtuurimuseo toimii tänä vuonna Pohjoismaiseen paviljongin näyttelyn pääkomissaarina. Näyttelyn tekijät julkistetaan helmikuussa.

THE NORDIC PAVILION AS FREESPACE

"Architecture is Everybody's Matter"

Arkkitehtuurimuseon näyttely ottaa kantaa Sverre Fehnin suunnitteleman paviljongin arkkitehtuuriin ja haastaa miettimään arkkitehtuurin, ympäristön ja luonnon suhdetta. Mikä on pohjoismaisten arvojen ja arkkitehtuurin merkitys globaalissa kontekstissa nyt ja tulevaisuudessa?

Pohjoismainen paviljonki on Suomen paviljonkiin verrattuna huomattavasti suurempi. Betonirakennus suunniteltiin ympäröivän puiston ja kasvillisuuden ehdoilla. Olemassa olleet puut jätettiin rakennusvaiheessa paikalleen ja ne lävistävät paviljongin kattorakenteet. Käytännössä paviljonki onkin suuri valoa tulviva pergola, joka yhdistyy osaksi näyttelypuistoa lasisten seinien kautta. Juuri tällaiset totutusta poikkeavat ratkaisut antoivat paviljongille sen omaleimaisen, selvästi toisista paviljongeista erottuvan tyylin. Pohjoismainen paviljonki onkin Giardinin paviljonkipuiston tunnetuimpia rakennuksia.

activism

Kaupunkiaktivismia arkkitehtuurin keinoin

SUUNNITTELIJAN TULISI
OLLA TODELLA
TARKKANÄKÖINEN SEN
SUHTEEN, MITÄ
OIKEASTAAN VOI HALLITA
TAI MITÄ ON TARPEEN
KONTROLLOIDA.

RaumlaborBerlin yhdistää toiminnassaan arkkitehtuuria, urbanismia, taidetta ja aktivismia. Kollektiivin perustajajäsen, arkkitehti **Christof Mayer** vieraili marraskuussa Aalto-yliopiston ja Arkkitehtuurimuseon Architecture Speaks! -luentosarjassa.

1990-luvun lopulla Berliinissä syntynyt yhdeksän arkkitehdin kollektiivi yhdistää urbaanin tilan väliaikaisia käyttöjä ja pidemmän aikavälin kaupunkisuunnittelua. Se aktivoi ihmisiä muodostamaan omia verkostoja, jotka ylläpitävät kaupungin kehitystä.

– Tavoitteeni arkkitehtuurin suhteen ovat ajan myötä muuttuneet. Oivalsin Tempelhof-projektissa, että meidän täytyy siirtyä työskentelyssämme enemmän kohti aktivismia, toteaa RaumlaborBerlinin perustajajäsen **Christof Mayer**.

Väliaikaisuus ja pitkä tähtäin

RaumlaborBerlin näkee kaupunkikehityksen dynaamisena prosessina, jossa hetkellinen, väliaikainen ja pysyvä limittyvät. Alueiden kehityksessä on luotava vahvoja yhteyksiä lyhyen tähtäimen tekojen ja pitkän aikavälin strategioiden välille.

– Silloinkin kun teemme hetkellisiä interventioita, pyrimme miettimään, millainen vaikutus niillä voisi olla kaupungin kehitykseen pitkällä aikajänteellä. Projekteissamme ei ole koskaan kyse yksittäisistä objekteista, vaan halusta saattaa alkuun laajempia kehitysprosesseja. Ihmiset kohtaavat, ja keskustelu antaa alkusysäyksen jollekin.

Raumlabor pyrkii synnyttämään vuorovaikutusta kaupunkilaisten välille ja saamaan asukkaat keskustelemaan suunnittelualueen mahdollisuuksista. Yllättävät uudet tarinat tuovat paikan potentiaalin näkyväksi.

Kollektiivi on urbaanin tilan väliaikaisen käytön ja ihmisten osallistamisen pioneeri. Esimerkiksi siirrettävä paineilmatäytteen ”Keittiömonumentti” (2006–) on luonut hetkellisiä yhteisöjä jo muun muassa Berliiniin, Varsovaan ja Liverpooliin.

Hetkellisen ja pidempiaikaisen suunnittelun limittyminen näkyy muun muassa Tempelhofin lentokenttäalueen suunnittelussa (2007–).

– Pitkän tähtäimen tavoitteena on luoda kaupunkisuunnitelma. Lyhyellä aikavälillä pyrimme olemaan läsnä paikassa, aktivoimaan ja luomaan fyysisen kokemuksen. Pyrimme siis aina laajan aikaperspektiivin suunnittelun rinnalla testaamaan ajatuksiamme, keräämään palautetta ja aktivoimaan ihmisiä hetkellisissä projekteissa.

Suunnitelma kehittyy jatkuvasti

RaumlaborBerlinin projektit alkavat usein monialaisen kollektiivin omasta aloitteesta. On tartuttava kiinnostaviin mahdollisuuksiin, vaikka ne olisivat epävarmoja. Olennaista on löytää sopivat kumppanit ja oikea rahoitus. Parhaimmillaan omaaloitteisuus tarjoaa suunnittelijoille itsenäisyyttä ja vapautta.

– Pyrimme pitämään prosessit hyvin avoimina. Tavoitteet elävät työn aikana. Tarpeisiin ei aina ole yksiselitteisiä vastauksia, ja tarpeet myös muuttuvat prosessin aikana.

Kollektiivi pyrkii työssään joustavaan ja jatkuvasti kehitty-

KUKA?

- > Christof Mayer, syntynyt vuonna 1967.
- > Valmistunut Berliinin teknillisestä yliopistosta arkkitehdiksi vuonna 1998, opiskellut myös Lontoon Bartlettissa.
- > Perustajajäsen RaumlaborBerlinissä vuodesta 1999.
- > Professori Bergen Arkitekthøgskoleissa vuodesta 2017.

vään prosessiin, jossa suunnittelijat toimivat linkkinä kaupungin ja sen asukkaiden välillä.

– Hankkeet kasvavat usein vähitellen, ja osallistumisemme laajuus muovautuu prosessin aikana, muun muassa neuvotteluissa viranomaisten ja muiden osallisten kanssa. Meillä on oma näkemyksemme siitä, miltä kaupunkiemme tulisi näyttää ja kenen tulisi olla mukana kehittämässä niitä. Pyrimme eri keinoin työntämään projektia tavoittelemamme suuntaan.

Ihmisten aktivoiminen ja ideoiden testaaminen väliaikaisilla hankkeilla mahdollistavat suunnittelijoiden näkemyksen arvioinnin ja uudelleen suuntaamisen prosessin aikana. Työpaikat ja hetkelliset projektit muovaavat pitkän tähtäimen suunnitelmia ja samalla sitouttavat ihmisiä muuttamaan kaupunkia oman näköisekseen. Tavoitteena on tuottaa itse itseään kannattelevia prosesseja.

Arkkitehti aktivistina

Mayer haluaa arkkitehtuurilla tarjota puitteet kaupunkilaisten toiminnalle.

– Arvostan hyvää arkkitehtuuria, mutta koen, että on suurempia kysymyksiä. Näen, että arkkitehtuurissa on hyvin pitkätki kyse kontrollista. Suunnittelijan tulisi olla todella tarkkanäköinen sen suhteen, mitä oikeastaan voi hallita tai mitä on tarpeen kontrolloida. Pyrin itse määrittämään vain kehyksen ja uteliaana tarkkailemaan ihmisten tapoja käyttää arkkitehtuuriamme.

RaumlaborBerlin ottaa työllään kantaa hyvinvoinnin ja vaikutusmahdollisuuksien jakautumiseen. Yhteiskunnan valtarakenteet tuottavat kuitenkin monitahoisia haasteita.

– Suhtaudumme kriittisesti liberaaliin kapitalismiin. Ja silti usein löydämme itsemme sen palveluksesta. Väliaikainen käyttö vahvistaa uusien alueiden identiteettiä, mikä puolestaan nostaa alueen arvoa sijoittajille. Vaikka arkkitehteina kokisimme, ettei meillä ole valtaa vaikuttaa taloudellisen voiton tavoitteluun, meidän tulee mielestäni olla tietoisia näistä rakenteista ja toimintamme seurauksista.

Maiju Suomi

Helsingin tuleva keskustakirjasto on pääkohteena Suomen paviljongissa.

ARKKITEHTITOIMISTO ALA

Aalto-paviljongin teemana kirjasto Venetsian biennaalissa 2018

Suomen näyttely vastaa vuoden 2018 arkkitehtuuribiennaalin teemaan *Freespace* muuntamalla Aalto-paviljongin väliaikaiseksi kirjastotilaksi. Näyttely esittelee suomalaisen kirjastoarkkitehtuurin kehitystä ja katsoo kohti tulevaisuuden kirjastoa.

Suomalainen kirjasto on kautta aikojen toiminut sivistisyhteiskunnan tukipilarina ja sosiaalisena sydämenä. Kirjojen lukeminen ja lainaaminen ovat edelleen kirjastojen ydintoimintoja, mutta tulevaisuuden kirjasto tarjoaa muunkinlaisia mahdollisuuksia itsensä sivistämiselle.

Helsinkiin rakenteilla olevan uuden keskustakirjaston (kuvassa) arkkitehtuuri tukee kirjaston monipuolista käyttöä. Kolmessa eri kerroksessa on tiloja kansalaisten kohtaamisille ja keskusteluille, omalle tekemiselle ja oppimiselle sekä rauhalliselle kirjoihin syventymiselle. Keskustakirjasto aukeaa joulukuussa 2018, heti biennaalin päättymisen jälkeen. Arkkitehti-toimisto ALAn suunnittelema rakennus on yksi näyttelyssä esiteltävistä kirjastoista.

Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinfo vastaa vuonna 2018 ensimmäistä kertaa Suomen paviljongin näyttelystä. Näyttelyn kuraattoreina toimivat paviljongin komissaari, Archinon toiminnanjohtaja **Hanna Harris** sekä arkkitehtuurikriitikko, arkkitehtuurin teorian tutkija, TKT **Anni Vartola**. Näyttelyn päätökijä on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Venetsian arkkitehtuuribiennaali 2018,
16. kansainvälinen arkkitehtuurinäyttely *Freespace*,
kuraattorit Yvonne Farrell ja Shelley McNamara.
Avoinna yleisölle 26.5.–25.11.2018,
avajaiset 24.–25.5.2018.

KIMMO LYLYKANGAS
arkkitehti SAFA

Oikeus valoon

Blade Runner -elokuvan kaupunkivisiossa on pimeää ja sataa koko ajan. Pariisin sopimus on selvästi jäänyt puheiden tasolle ja ilmasto ääriytynyt – mutta mihin päivänvalo on kadonnut?

Vuodenvaihteessa muuttunut lainsäädäntö päivitti jälleen rakennussuunnittelun pelisääntöjä. On opeteltava uudet asetukset ja asetusten tulkinnat esteettömydestä, ilmanvaihdosta ja energiatehokkuudesta.

Samaan aikaan kun esimerkiksi energiamuotojen kertomiamia muutetaan valtioneuvoston asetuksella ihan vain muuttamisen ilosta, päivänvalon säädösohjaus on jämähtänyt paikalleen. Vähimmäisvaatimus ikkunapinta-alalle (10 prosenttia lattia-alasta) on aina vain säilynyt vanhassa muodossaan; samassa ajassa rakennusten energiatehokkuudelle on ehditty luoda kaksi päällekkäistä ohjausmekanismia ja muutella niitäkin.

Miksi päivänvalo-olosuhteiden tavoitetasoja tai vähimmäisvaatimusten asettamista sitten pitäisi tarkastella uudelleen? Yhtä vähänhän täällä aurinkoa näkyy kuin ennenkin.

Sisätilan päivänvalo-olosuhteet tarvitsevat vähimmäisvaatimuksia, koska sekä kustannus- että energiatehokkuus ohjaavat ikkunapinta-alan pienentämiseen. Ikkunakoko, joka vastaa kymmenesosaa lattia-alasta, ei monessa tilanteessa riitä takaamaan sisätilan päivänvalon saantia. Näin tapahtuu esimerkiksi silloin, kun suunnittelemme umpikortteileita ja tiivistä, kaupunkimaista ympäristöä. Umpikorttelikaupunkia kritisoitiin päivänvalottomuudesta jo lähes vuosisata sitten.

Ikkunan lasirakenne on uusissa rakennuksissa yhä useammin nelinkertainen. Eristyslasi varustetaan poikkeuksetta selektiivikalvolla ja usein myös auringonsuojakalvolla, jolla pyritään estämään sisälämpötilojen hallitsematon nouseminen kesällä. Lasikerrosten lisääminen ja erilaiset kalvot tyypillisesti vähentävät näkyvän valon läpäisyä.

Päivänvalo-olosuhteet ovat myös energiatehokkuusohjauksen sokea piste. Energiatehokkuus ymmärretään siten, että hyvät sisäolosuhteet luodaan mahdollisimman pienellä energiankulutuksella. Säädösohjauksessa päivänvalo-olosuhteita ei kuitenkaan pidetä sellaisina asioina, joille asetettaisiin vähimmäisvaatimus hyvän sisäilmaston tapaan. Energiatehokkuutta voi siis tavoitella päivänvalosta tinkimällä, vaikka itse asiassa ikkuna-alan pienentäminen muuttaa sisäolosuhteita ja sisätilojen laatua olennaisesti.

Sisätilan päivänvalo-olosuhteet riippuvat muun muassa ikkunan ja rakennuksen suuntauksesta, huonetilan syvyydestä, ympäröivästä kaupunkirakenteesta ja kasvillisuudesta, huoneen korkeusasemasta sekä rakennuksen itseään varjostavasta vaikutuksesta. Ikkunapinta-alan suhteuttaminen lattia-alaan ei oikeastaan ole kovinkaan onnistunut tapa asettaa tavoitteita sisätilan päivänvalon saannille. Estää se tietysti täysin valottomien tilojen tekemisen.

Onko sitten olemassa parempia tapoja asettaa tavoitteita sisätilojen päivänvalon saannille kuin ikkunapinta-ala? Parin vuoden takainen **Hanna Vikbergin** diplomityö Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitokselle on erinomainen johdatus aiheeseen.

Sisätilojen päivänvalo-olosuhteita arvioidaan usein päivänvalosuhteen (päivänvalokertoimen, *daylight factor*) avulla. Päivänvalosuhteen laskeminen on tullut tutuksi esimerkiksi BREEAM-sertifioitujen rakennusten suunnittelijoille. Päivänvalosuhte kuvaava sisä- ja ulkotilan valaistusvoimakkuuden suhteen silloin, kun suoraa auringonsäteilyä ei oteta huomioon. Päivänvalosuhte 1 tarkoittaa siis sitä, että huoneen keskimääräinen valaistusvoimakkuus ilman sähkövaloa on pilvisenä päivänä 1 prosentti ulkotilan valaistusvoimakkuudesta.

Ruotsissa päivänvalosuhteen laskemisesta laadittiin kansallinen standardi jo 1970-luvulla. Siellä päivänvalosuhdetta ei lasketa tilan keskiarvona, kuten muualla, vaan yhdelle pisteelle, joka määritellään metrin etäisyydeltä huonetilan valotto-

ONKO KAUPUNGIN PÄRJÄTTÄVÄ PELKÄLLÄ KEINOVALOLLA?

mimman sivuseinän keskilinjasta. Päivänvalosuhteen suunnittelua ohjaava vaikutus on kuitenkin ilmeisesti Ruotsissakin jäänyt vähäiseksi.

Norjalaisten rakentamismääräyksissä on sama 10 prosentin ikkuna-alavaatimus kuin meilläkin. Vaihtoehtoisesti voidaan laskea tilan päivänvalosuhte.

Päivänvalosuhdetta on kritisoitu siitä, ettei se huomioi ympäristön varjostavaa vaikutusta. Jätkäsaareen toteutettavaa rakennushanketta varten tekemämme päivänvalosimulaatio osoitti, että tiiviissä kaupunkiympäristössä ympäröivä rakennuskanta leikkaa huoneen päivänvalosuhteen alle puoleen. Ilman ympäristön varjostusta tehty päivänvalosuhteen laskenta ei siis kerro koko totuutta.

Vuonna 2016 Aalborgin yliopistossa tarkastettu opinnäytetyö kysyy, mikä olisi sopiva tapa rakennusten luonnonvalolosuhteiden arvioimiseen Islannissa. Islanti sijoittuu suunnilleen samoille leveyspiireille Kainuun ja Pohjanmaan maakuntien kanssa. Islantilainen diplomityön tekijä pitää päivänvalolosuhteiden tuntitasoista mallintamista parhaana päivänvalon tarkastelutapana pohjoisen ilmastossa. Sen tuloksia arvioidaan yleisesti kahdella vaihtoehtoisella menetelmällä, *useful daylight illuminance* ja *daylight autonomy*, joille en tunne suomenkielisiä vastineita.

Rakennusmääräyksiä uudistettaessa Islannissa ehdotettiin kiinnostavasti määräystä, jonka mukaan asuinhuoneistolla on oltava ikkunoita vähintään kahteen eri suuntaan, mikäli huoneisto on pinta-alaltaan yli 55 neliötä. Kahteen suuntaan avautuvien ikkunoiden tavoittelu vaikuttaisi olennaisella tavalla asuinkerrostalon suunnitteluun. Päivänvalon käytön mestari, akateemikko **Juha Leiviskä** on kertonut noudattavansa vastaavaa suunnitteluperiaatetta.

Britannian lainsäädäntöön kuuluu *Right to light*, jonka mukaan 20 vuoden käytön jälkeen rakennuksen päivänvalon saannista muodostuu automaattisesti naapuritontteja koskeva rasite: uusi rakennus tai laajennus ei saa olennaisesti heikentää yli 20-vuotiaan rakennuksen sisätilojen päivänvalosuhdetta. Laki siis turvaa rakennuksen oikeuden päivänvaloon suhteessa myöhempään täydennysrakentamiseen.

Kaikesta hyödyllisestä ei kuitenkaan tarvitse määrätä lailla. Valistuneet rakennuttajat voivat asettaa hankekohtaisia tavoitteita tai vähimmäisvaatimuksia rakennuksen päivänvalolosuhteille – tai asettua tukemaan tässä asiassa arkkitehtia, joka yleensä työryhmän ainoana jäsenenä puolustaa riittävää ikkunapinta-alaa ja päivänvalon saantia.

Päivän pitenemistä odotellessa.

Kirjailija Jukka Viikilälle arkkitehtuurin ansiomerkki

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on myöntänyt arkkitehtuurin ansiomerkkin kirjailija **Jukka Viikilälle** romaanista *Akvarelleja Engelin kaupungista*. Teos sai kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon vuonna 2016.

– Jukka Viikilän romaani arkkitehti **Carl Luvig Engelistä** on poikkeuksellisen ansiokas arkkitehtuuriin liittyvä teko. *Akvarelleja Engelin kaupungista* on itsenäinen taideteos, jonka kautta Viikilä on edistänyt rakennustaiteen tavoitteita, arkkitehdin ammatin tuntemusta ja laajemmin kulttuurin ja kaupunkiympäristön merkityksen ymmärtämistä, SAFAn hallituksen puheenjohtaja **Leena Rossi** perusteli tunnustusta jouluuussa.

Viikilän romaani on matka arkkitehdin ajatusmaailmaan ja mielenmaisemaan. Romaanin kuvitteellinen Engel pohtii yöpäiväkirjassaan omaa paikkaansa elämässä ja ympärilleen nousevassa, itse luomassaan kaupungissa.

– On erityisen ilahduttavaa saada tunnustus juuri Suomen Arkkitehtiliitolta. Valitsin päiväkirjamaanini henkilöksi arkkitehdin, sillä tässä ammatissa konkretisoituu mielestäni parhaiten taiteellisen kunnianhimon ja materiaalis-taloudellisten ehtojen välinen jännite. Arkkitehtuurin ansiomerkki rohkaisee minua jatkamaan kirjoitustyötä, jossa jatkossakin on arkkitehtuuri mukana, muodossa tai toisessa, Viikilä sanoi.

PÄIVI VIRTANEN

Minne menossa, arkkitehtuuri?

1 800-luvun puolivälissä kokeiltiin ilmarakoa kahden kiven ulkoseinässä. Tiilimenekki pieneni, ja muurin kuivuminen tehostui. Rakenne ei yleistynyt, mutta se oli alku kehitykselle, joka johti 1950-luvulle tultaessa ulkoseinärakenteen separoitumiseen. Ulkoseinän eri tehtäville tuli oma rakenteen osa, levy julkisivupintana, lämmöneristys ja kantava betoniseinä. 1960-luku toi ulkoseinään sandwich-elementin. Betoni oli syönyt tiilen talosta, tiililaatta oli elementin pinnassa muistona menneestä. Kun rakentamista riitti loputtomasti, keskitettiin laadun sijasta tuotantoprosessin kehittämiseen ja rahantekoon. Tämän tuotantorationalisoinnin tuloksena syntyneen talon ulkoseinärakenteessako on suomalaisen rakentamisen rakennustekninen ja -fysikaalinen perusta?

”Alkukantaisina aikoina oli rakennuksen kantava runko silloisen rakennustaiteen miltei ainoa kysymys ja perustekijä. Muurit, aukot ja palkistot olivat miltei ’koko rakennustaide’. – Tänänsensijaan on silloisen rakennustaiteen ainoa peruselementti – runko – supistunut esim. kevyeksi rautaristikoksi, jonka valmistuminen merkitsee vasta vain pientä osaa koko k.o. rakennustehtävästä”, kirjoitti **Alvar Aalto** vuonna 1938.

Onko tapahtunut toinen separoituminen, arkkitehtuurin ja runkorakenteen eriytyminen? Onko julkisivusta tullut rakennus? Onko talo julkisivun takana? Onko syntynyt rakennus, jossa runko on arkkitehtuurin ripustamista varten?

Alvar Aalto totesi edelleen: ”Rungon merkityksen vähenyessä on rakennustaiteelliseen kehitykseen tullut tilaa toisia kysymyksiä ja uusia perustekijöitä varten. Ihmisen taistelussa luontoa vastaan on kautta aikojen havaittavissa selvästi tietoinen pyrkimys eteen sattuvan kysymyksen sellaiseen käsitteilyyn, että sen merkitys ja elämää terrorisoiva vaikutus pienee sitä mukaa kuin ratkaisussa on osuttu oikeaan. Jos tarkastelemme rakennustaidetta näin, siis osana ihmisen ja luonnon välisestä taistelusta, löydämme sen selvimmän sisäisen luonteen – järjestelmällisen alituisen muuttuvaisuuden.”

Edellisestä voi tehdä kaksi tulkintaa. Rakennuksista on tehtävä korjattavissa olevia, koska sää rasittaa ja rikkoo, tai tulevaisuuden rakennuksen on oltava luonnontorjuntabunkkeri. Jälkimmäinen tulkinta on ilmeisesti tullut vallitsevaksi.

Arkkitehtuurin ulkopinnan muodot ovat jonkin kantavan rakenteen ulkopintaa tai ovat jostakin materiaalista tehtyinä johonkin kantavaan rakenteeseen kiinnitettyjä. Rakenteiden toimivuuden, kestävyyyden ja huollettavuuden näkökulmasta

ONKO SYNTYNYT RAKENNUS, JOSSA
RUNKO ON ARKKITEHTUURIN
RIPUSTAMISTA VARTEN?

tärkeimmät suunnitelmat tekee insinööri. **Max von Pettenkofer** vertasi tutkimuksissaan 1850-luvulla toimivaa ulkoseinärakennetta lämpöä pitäviin vaatteisiin, joissa kangas sisältää ilmaa ja päästää vesihöyryä läpi. Toimimatonta ulkoseinää hän vertasi kumipukuun, johon pukeutuneen olo käy nopeasti tukalaksi.

Nykytalot tehdään reiättömiksi kumipukutaloiksi. Jotta niissä voisi olla, pitää ilmaa tuoda ja viedä konevoimin. Taistelu luontoa vastaan on kiivaana käynnissä.

Talon pitää asettua luontoon, luonnon osaksi. Jos sitä ei sellaiseksi osata suunnitella, luonto rankaisee ja ottaa omansa. Kaikkea se ei kyllä nykyrakennuksista huoli.

Rakentamisen määräykset kuuluvat arkkitehtuurin peruselementteihin siinä missä talon kantava rakennekin. Määräykset on laadittava niin, että rakennus voi toimia luonnon lainalaisuuksien mukaisesti. Arkkitehtuurin tulevaisuus on rakenteessa ja rakennusfysiikan hallinnassa. Insinöörin ja arkkitehdin on mentävä käsi kädessä massiivitiilirunkoiseen kerrostaloon tutkimaan, miksei sen energiankulutus ole suurempi kuin on, miksi siellä on luonnollisen hyvän sisäilma, miksi se on kestänyt käytössä niin kauan.

Tulevassa rakentamisessa muoto seuraa rakennetta – ulkoseinärakenteen funktiota. On kehitettävä uusia, massiivitiilimuurin lailla toimivia rakenteita. Tiilimuurirunkoinen arkkitehtuuri on tiilen kerrannainen ja sidottu limitysteknisiin mahdollisuuksiin. Jokin uusi massiivi-innovaatio voi vapauttaa tästä sidonaisuudesta. Materiaaleilla, muodoilla ja väreillä imitointi on ollut yksi arkkitehtuurin perusominaisuuksista. On aletta-va imitoida luontoa, asetuttava luonnon osaksi.

Arkkitehtuurin kehityssuunta on taaksepäin, kohti menneisyyttä. Sieltä löytyy vain käytännössä koeteltuja, testattuja taloja. Joidenkin kehitysvaiheiden yli kannattaa hypätä, men-nä suoraan vaikka sata vuotta sitten rakennettuun tiilimuuritaloon – yhä olemassa olevaan. Melkoinen sertifikaatti.

Erkki Mäkiö

- Vuoden päätteeksi SAFAn uudeksi puheenjohtajaksi vuodelle 2018 valittiin Henna Helander. Uusi puheenjohtaja pääsikin heti Ylen haastateltavaksi. Kirjailija Jukka Viikilä sai arkkitehtuurin ansiomerkin tunnustukseksi *Akvarelleja Engelin kaupungista* -teoksestaan.

YLEN NOSTO-RADIO-OHJELMA 20.12.
Suomen Arkkitehtiliiton tuore puheenjohtaja Henna Helander: Arkkitehtuuri on osa identiteettiämme:

// Arkkitehtuuri herättää ihmisissä voimakkaita tunteita, koska se muokkaa identiteettiämme. Etenkin julkiset hankkeet kuohuttavat herkästi. Tunteet syntyvät siitä, että meillä on perustavanlaatuinen tarve olla sopusoinnussa ympäristömme kanssa”, Helander sanoo. ”Arkkitehtuuri on konkreettista ongelmanratkaisua. Hyvän suunnittelun vaatiminen ei voi olla luksusta, vaan välttämättömyys pohjoisessa ilmastossamme. Toisaalta suunnitteluun ei rakennushankkeissa yleensä anneta riittävästi aikaa.”

KESKISUOMALAINEN 20.12.

Jukka Viikilälle arkkitehtuurin ansiomerkki:

// Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on myöntänyt arkkitehtuurin ansiomerkin kirjailija **Jukka Viikilälle**. *’Akvarelleja Engelin kaupungista* on itsenäinen taideteos, jonka kautta Viikilä on edistänyt rakennustaiteen tavoitteita, arkkitehdin ammatin tuntemusta ja laajemmin kulttuurin ja kaupunkiympäristön merkityksen ymmärtämistä’, SAFAn hallituksen puheenjohtaja, jyväskyläläinen **Leena Rossi** perustelee.”

- YLE 27.12.
Espooseen valmistui kaikessa hiljaisuudessa tornitalo, joka saattaa olla jopa Suomen korkein – suurempiakin tekeillä jo nyt:

// Suomessa vallitsee nyt jonkinlainen tornitalobuumi – tai ainakin korkeaan rakentamiseen on täällä kiinnostusta’, vahvistaa Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn tuleva puheenjohtaja **Henna Helander**. Hän aloittaa tehtävässään vuodenvaihteessa ja työskentelee myös johtavana asiantuntijana Helsingin kaupunkiympäristön toimialalla. ‘Kauas näkyvät rakennukset kuten tornitalot ovat vahvasti latautuneita erilaisilla merkityksillä. Ennen sotia nämä rakennukset olivat julkisia rakennuksia tai kirkkoja – tai vaikkapa olympiastadionin torni. Ne muokkasivat kaupungin identiteettiä. 1970-luvulta lähtien on rakennettu toimistotorneja. Tällä vuosituhannella vuorossa ovat asuintornit’, Helander sanoo.”

Kulttuuriperinnön teemavuosi käyntiin

*Vuosi 2018 on vaalivuosi –
vaikuta äänestämällä!*

Vuosi 2018 on eurooppalainen kulttuuriperinnön juhluvuosi. Syksyn liittovaltuuston kokous vahvisti myös SAFAn vuoden teemaksi kulttuuriperinnön. Kokouksessa tehtiin historiallinen päätös: opiskelijajäsenet saivat ääni-oikeuden SAFAn liittovaltuustovaalissa.

SAFAn puheenjohtajaksi kaudelle 1.1.–31.12.2018 valittiin **Henna Helander**. Varapuheenjohtajana jatkaa **Eva Geitel**, ja toisena varapuheenjohtajana aloittaa **Jonna Taegen**.

SAFAn hallitusta kolme vuotta luotsannut **Leena Rossi** loi lämmihenkeä katsauksen menneeseen vuoteen. Rossi kiitti viime vuonna Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon valinneen **Reijo Karhisen** valintaa: Harald Herlin -oppimiskeskusten peruskorjaus toi ansiokkaasti esiin säilyttämisen ja muunneltavuuden eri puolia.

– Toisaalta samalla kun rakennettua omaisuutta on mitä parhain menetelmin korjattu, sitä myös puretaan, Rossi totesi.

Arkkitehtien työtilanne on nyt erinomainen: kaavoituksessa ja uudisrakentamisessa on pulaa ammattilaisista. Rossi muistutti, että kaiken menestyksen keskellä myös vaikeita asioita on voitava käsitellä: arkkitehdin työn varjopuolia ei pidä puuteroida sähköltä piiloon.

Vilkasta keskustelua käytiin myös arkkitehtien koulutusmääristä. **Hennu Kjisik** muistutti, että esimerkiksi Tanskassa arkkitehteja on selkeästi enemmän ja he vaikuttavat näkyvästi kaikilla yhteiskunnan tasoilla. **Kari Raimoranta** huoletti erityisesti arkkitehtien kato julkishallinnosta. Hallituksen jäsen

Hanna Pikkarainen muistutti toisaalta siitä, että arkkitehteja on monesti vaikea saada pääkaupunkiseudun ulkopuolella avoinna oleviin tehtäviin.

Jäsenmaksu päätettiin säilyttää viime vuoden tasolla. Vastavalmistuneiden lisäksi jatkossa porrastetaan uusien jäsenten maksu.

Opiskelijoille äänioikeus ja vaalikelpoisuus

Kiltojen opiskelijaedustajat ovat tähän saakka päässeet osallistumaan liittovaltuuston kokouksiin äänioikeudettomina vieraina. **Linda Wikstenin** vuonna 2016 tekemän liittovaltuustoaloitteen ja viime kevään lähetekeskustelun myötä syyskokouksessa oltiin historiallisen päätöksen edessä. Päätös opiskelijajäsenten äänioikeudesta syntyi lopulta suljetulla lippuäänestyksellä.

Kahdesta vaihtoehtoisesta sääntömuutosehdotuksesta suositummaksi liittovaltuusto äänesti mallin, jossa opiskelijoilla tulee olemaan oma vaalipiiri, josta valitaan liittovaltuustoon kolme edustajaa. Liittovaltuuston koko ei kuitenkaan muutu.

Opiskelijoiden äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden myötä SAFAn sääntöihin tulee muutamia muutoksia. Liiton jäseniksi määritellään varsinaiset jäsenet, opiskelijajäsenet ja kunniajäsenet. Ne sääntökohdat, joissa puhutaan jäsenistä, koskevat jatkossa siis kaikkia kolmea ryhmää. Tarkemmista käytännön järjestelyistä, sääntöjen lopullisesta hyväksymisestä ja ohjesääntöjen tarkennuksista päätetään kevään 2018 kokouksessa.

SAFAn organisaatio ja julkaisut syyniin

Kokouksen päätteeksi esitettiin kolme aloitetta. Leena Rossi teki aloitteen SAFAn organisaation toimivuuden sekä toimiston roolin ja työnjaon arvioimiseksi, osana strategian päivittämistä. Toteuttaako SAFAn nykyinen organisaatio toiminnan tavoitteet tehokkaalla tavalla, ja jos ei, niin mitä tulisi tehdä?

Harri Hautajärvi, **Tommi Lindh** ja **Roy Mänttari** (Arkkitehdit kestävän rakentamisen puolesta) tekivät aloitteen, että SAFA luopuisi Nordean asiakkuudesta ja vaihtaisi toiseen, maineeltaan parempaan, suomalaiseen pankkiin.

Tuomo Sirkkiä ja **Roy Mänttari** esittivät, että SAFAn hallitus selvittäisi mahdollisuudet *Arkkitehti*-lehden ja *Arkkitehti-uutiset*-lehden yhdistämiseen.

Päivi Virtanen

Opiskelija-asiamies Santeri Nuotio pohjusti sääntömuutosehdotusta.

KUVAT: AINO SALMI

Liittovaltuusto siirtyi kokouksesta nostamaan maljan 90-vuotta täyttäneelle kunniajäsenelle Osmo Lapolle. Puheiden ja muiden juhlallisuuksien jälkeen nautittiin SAFAn perinteisistä jouluglögeistä.

SAFA-palkinnon ehdokkaita haetaan

Suomen Arkkitehtiliiton SAFA-palkinto jaetaan tunnustuksena maamme kunnalle tai muulle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle tai yritykselle, joka on esimerkiksi tavalla toiminut hyvän suunnittelun edellytysten ja tulosten aikaansaamiseksi. Palkinto annetaan toiminnasta, joka on merkittävästi edistänyt tarkoituksenmukaista ja hallittua yhdyskuntakehitystä ja hyvän elinympäristön syntymistä.

SAFA-palkinnon säännöt ja luettelo palkinnon tähän mennessä saaneista ovat nähtävänä verkkosivuilla www.safa.fi > Ajankohtaista > Palkinnot. Palkintolautakunta koostuu Suomen Kuntaliiton, SAFAn ja ympäristöministeriön

edustajista. Lautakunnan puheenjohtajana toimii SAFAn varapuheenjohtaja **Jonna Taegen**.

Ehdotuksia SAFA-palkinnon saajaksi voivat tehdä kaikki Suomen kansalaiset ja yhteisöt. Palkintolautakunta muistuttaa myös, että ehdotuksia palkinnon saajiksi ovat sääntöjen mukaan veloitettuja tekemään SAFAn alaosastot. Ehdotukseen tulee liittää riittävät perustiedot ja perustelut, ja ne tulee toimittaa perjantaihin **1.3.2018** mennessä osoitteeseen Suomen Arkkitehtiliitto, Malminkatu 30, 00100 Helsinki tai sähköpostitse koulutus@safa.fi. Lisätietoa antaa erityisasiantuntija Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi tai puh. 041 528 2952.

SAFA-palkinto jaetaan Arkkitehtipäivillä perjantaina 13.4.2018 Oulussa.

Runollisuutta Jyväskylän rannalle

Kutsukilpailussa suunniteltiin täydennysrakentamista Jyväskylän Suuruspään alueelle.

Kilpailun tarkoituksena oli laatia Kuokkalassa sijaitsevan Suuruspään niemen kärkeen asuinrakentamisen korttelisuunnitelma, joka on arkkitehtuuriltaan korkealuokkainen, identiteetiltään vahva ja kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen. Kilpailun voittajan kanssa jatkettaisiin asemakaava- ja toteutussuunnittelua. Kilpailun järjesti Peab Oy Jyväskylän kaupungin sekä Keski-Suomen ensi- ja turvakodin kanssa.

Kilpailuun kutsuttiin kolme arkkitehtitoimistoa: Arkkitehti-toimisto LPV Jyväskylästä, BST-arkkitehdit Tampereelta ja OOEPA Seinäjoelta.

Kaupungin kasvot

Jyväskylän rannat ovat Jyväskylän kasvot, ja Suuruspään niemen nokka on merkittävä ja näkyvä osa Jyväskylän kaupunkikuvaa. Rakennukset näkyvät järvimaisemassa pitkälle ja moneneen suuntaan. Kaikki ilmansuunnat ovat kaupunkikuvallisesti merkittäviä, mikä teki kilpailutehtävästä haastavan.

Jyväsjärvi on luokiteltu merkittäväksi lintualueeksi, joten suunnittelussa tuli huomioida ranta-alueen luontoarvot. Pysäköinti oli sijoitettava pääosin kansipihan alle. Tulvakorkeuksien takia rakennusten lattiatasot nousivat suhteellisen korkealle, mikä lisäsi haastetta ympäristöön liittymiselle.

Suuruspään alueelle tavoitellaan vahvaa identiteettiä. Kilpailutehtävässä toivottiinkin näyttävää, Kuokkalan ja vastarannan Lutakon rantasilueteista poikkeavaa ratkaisua. Uusi arkkitehtuurikerrostuma saisi erottua ja näkyä. Pelkkä erottuminen ei kuitenkaan riittänyt, vaan rakennusten tuli luoda positiivinen suhde lähiympäristöönsä sekä kaukomaisemaan. Liiallista sulautumista ei pidetty onnistuneena ratkaisuna.

Kilpailijoilla oli vaikeuksia liittää uusi korttelialue luontevasti itäpuolella sijaitseviin rivitalokortteleihin niiden hyvin erilaisen aluetehokkuuden vuoksi. Ainoastaan ehdotuksessa *Käpälä* oli jatkettu rivitalojen selkälinjaa uudisrakentamisessa. Tässäkin tapauksessa rakennusten korkeus muuttui. Ehdotuksissa *Brunssilla* ja *Circulus* kilpailualueella oli käsitelty ennemminkin itsenäisenä saarekkeena kuin osana kaupunkirakenteen jatkumoa.

Kilpailun voitti OOPEAA ehdotus Kämpä.

”

VOITTAJATYÖSSÄ KÄPÄLÄ ON KAUPUNKIKUVALLISTA VAHVUUTTA, JA SE LUO JYVÄSJÄRVEN RANNALLE SELVÄSTI TUNNISTETTAVAN TÄMÄN AJAN ARKKITEHTONISEN KERROSTUMAN.

Voittaja löytää Suuruspään hengen

Kilpailuehdotukset olivat keskenään hyvin erilaisia. Kehämäinen *Circulus* loi niemen kärkeen suurmuodon. Ehdotukset *Brunssilla* ja *Kämpä* koostuivat toistuvista erillistaloista.

Ehdotuksessa *Brunssilla* rakennusmassojen kerrosmäärä laski rantaa kohti. Ehdotuksessa *Kämpä* rakennukset taas nousivat korkeammiksi rantaa kohti. Niemen kärkeä kohti kohoaava rakennussiluettia pidettiin paikkaan hyvin soveltuvana.

Tehtävänannon tavoitekerrosala salli monenlaiset ratkaisut ja sopi alueelle. Ehdotusten perusteella voi arvioida, että jopa esitettyä korkeampi rakentaminen saattaisi soveltua Suuruspään alueelle – tätä kannattaisi tutkia alueen kaavatyössä.

Ehdotusten arvioinnissa painotettiin kaupunkikuvallista kokonaisratkaisua. Muiden osa-alueiden ja yksityiskohtien puutteet katsottiin mahdollisiksi korjata jatkosuunnittelun aikana, kunhan arkkitehtoninen perusidea olisi vahva ja alueelle soveltuva.

Tuomaristo päätti yksimielisesti valita voittajaksi OOPEAA:n ehdotuksen *Kämpä*. Työssä on kaupunkikuvallista vahvuutta, ja se luo Jyväskylän rannalle selvästi tunnistettavan tämän ajan arkkitehtonisen kerrostuman. Työssä on runollisuutta ja raikkautta, ja se löytää Suuruspään hengen.

Kämpä tarjoaa kirkkaasti parhaimmat mahdollisuudet jatkotyöhön. Siinä on selkeä ja vahva kokonaisidea, jonka voi luottaa kestävän.

Virve Väisänen

Voittaja

Ehdotus Kämpä

OOPEAA Office for Peripheral Architecture

Tekijät: projektin johtaja Anssi Lassila, projektiarkkitehti

Anne Kaivo-Oja, Teresa Frausin, Teemu Leppälä, Juha

Pakkala, Kazunori Yamaguchi

Visualisointi: Jan Drska, SDAR

Ehdotuksessa Kämpä rakennukset nousevat rantaa kohti.

Ehdotus Brunssilla, BST-arkkitehdit.

Ehdotus Circulus, Arkkitehtitoimisto LPV.

Tekijät

Ehdotus Brunssilla

BST-arkkitehdit

Tekijät: Petri Tavilampi, Jari Lantiainen, Ida Väänänen, Antti Tuure

Ehdotus Circulus

Arkkitehtitoimisto LPV

Tekijä: Kimmo Kautto

Avustajat: Jorma Peltonen, Ari Kautto, Marika Niukkanen, Marika Miettinen, Lotta Peltokorpi, Jaakko Penanen, Sakari Heinonen, Antti Hakonen

Palkintolautakunta

Jyväskylän kaupunki: kaupunginarkkitehti, arkkitehti SAFA **Leila Strömberg**, kaavoitusarkkitehti **Mari Raekallio**, kaupunkikuva-arkkitehti **Vesa Kantokoski**
Keski-Suomen ensi- ja turvakoti: hallituksen puheenjohtaja **Merja Närhi**

Peab: yksikön johtaja **Timo Riikonen**, projektipäällikkö **Kimmo Liimatainen**

SAFA-tuomari: arkkitehti SAFA **Virve Väisänen**

Sihteeri: asiakaspalveluinsinööri **Noora Ulvila**, Peab

Arkkitehtuurin valtionpalkinto Anssi Lassilalle

Valtion arkkitehtuuri- ja muotoilutoimikunta myönsi vuoden 2017 arkkitehtuurin valtionpalkinnon arkkitehti **Anssi Lassilalle**. Valtionpalkinnon jakoi kulttuuriministeri **Sampo Terho**. Arvoltaan 14 000 euron suuruinen palkinto maksetaan Veikkauksen tuotoista.

Palkinnon perusteluissa todetaan, että Anssi Lassilan tuotanto on hieno esimerkki kunnianhimoisesta ja tinkimättömästä laadusta, jolla parannetaan ympäristöä. Vaikka Lassila on tunnettu erityisesti puun käytön taitajana, hänen arkkitehtuurilleen on ominaista monipuolinen suhde eri materiaaleihin ja niiden luova soveltaminen eri tilanteisiin parhaiten sopivalla tavalla. Lassila kunnioittaa ja hyödyntää perinteisiä käsityötaitoja, samalla kun hänen arkkitehtoninen ilmaisunsa on uutta luovaa, ennakkoluulotonta ja raikasta. Rakennuksissa veistoksellisuus yhdistyy perinnerakentamisen hiljaiseen tietoon.

Lassilan monipuoliseen tuotantoon kuuluu esimerkiksi neljä kirkkoa, Arkkitehtuurin Finlandialla palkittu Puukuokkasuinkerrostalo Jyväskylässä sekä eri mittakaavan suunnitelmia ja toteutuksia. Viimeisimpänä esimerkkinä on Lonnan saareen hienovaraisesti sovitettu uusi hirsisauna (kuvassa).

Lassila johtaa OOEPA-arkkitehtitoimistoa, jolla on toimitus Helsingissä ja Seinäjoella. Hän on toiminut myös alan eri luottamustehtävissä ja luennoitsijana.

JUSSI TIINEN

Amsterdamin osallistujia: A10:n kirjeenvaihtajia, kilpailujärjestelmien asiantuntijoita sekä järjestäjäorganisaation edustajia.

Eurooppalaiset kilpailut syynissä

Amsterdamin keskityttiin lokakuun lopussa Euroopan maiden arkkitehtuurikilpailujärjestelmiin.

Tapahtuman yhteydessä julkaistiin kirja *Competition Culture in Europe 2013–2016*. Kannessa ovat vihreällä ne maat, jotka ovat olleet mukana kartoituksessa. Kartoitukset kuitenkin jatkuu: seuraavaksi otetaan suurennuslasin alle muun muassa Espanjan, Ranskan, Ruotsin ja Viron arkkitehtuurikilpailukulttuuri.

Kirjan sisältö ja yhteenveto ovat järjestäjien tulkinta laajasta materiaalista, jota ovat olleet laatimassa eurooppalaisen A10-julkaisun pitkäaikaiset kirjeenvaihtajat. Hollantilainen arkkitehtien organisaatioista riippumaton Architectuur Lokaal sekä muun muassa A10 tilasivat vuoden 2017 alussa mukana olevista maista kirjoitukset, jotka perustuivat esitettyihin kysymyksiin. Kirjassa kootaan yhteen eri maiden tiedot sekä esitellään kustakin kolme erilaista arkkitehtuurikilpailua.

Suomesta kirjaan on valittu esimerkiksi Guggenheim Helsinki, Serlachius-museo Gösta sekä Jyväskylän Ruusuapuisto – kaikki keskenään täysin erilaisia, ja Ruusuapuistokin odottaa toteutustaan. Suomen tilannetta kartoitettaessa apuna oli SAFAn kilpailuasiantuntija **Mari Koskinen**.

Suomen kurssi korkealla

Kaksipäiväisessä konferenssissa kukin maa edustajineen sai esitellä kilpailujärjestelmiensä edut ja pulmat. Selväksi kävi,

että suomalaista arkkitehtuurikilpailujärjestelmää pidetään erittäin korkeassa kurssissa, vaikka pulmiakin on.

Joissain maissa arkkitehtuurikilpailujen kanssa vielä kompuroidaan, ja joissain apajilla on yksityisiä konsulttiefirmoja. Useammankin kerran mainittiin Malcolm Reading Consultants -niminen, Suomessakin tunnettu yritys, joka laskuttaa kilpailujen järjestelyistä suuria summia.

Esimerkiksi Italiassa järjestetään *design competition* -nimikkeellä runsaasti kilpailuja, jotka jäävät ilman toteutusta. Ilmiö turhauttaa suunnittelijakuntaa. Arkkitehtuurikilpailujen kansainvälinen sanasto vaatiikin selkiyttämistä. Seuraava vaihe on luoda siihen yhtenäisyyttä eri maiden välille.

Erinomaisesti järjestetyssä tilaisuudessa oli mukana kilpailuista kirjoja kirjoittanut ruotsalainen professori **Magnus Rönn**, joka kertoi, että aiheesta on meneillään useita tutkimuksia. Osallistujien joukossa oli myös espanjalainen elokuvaohjaaja **Angel Borrego Cubero**, jonka kanssa pääsi katsomaan palkittua elokuvaa *The Competition*. Osallistujien majointus oli organisoitu Amsterdamin kanavanvarsiensa charmantteihin taiteilija-ateljeihin.

Tarja Nurmi

Lisätietoa projektista sekä kirjan sisältö löytyvät osoitteesta www.a10.eu/?page_id=567.

Tapiola täydentyy Satakielenrinteeseen

Kutsukilpailun tavoitteena oli eheyttää Espoon Tapiolan kansallismaisemaa ja lisätä keskuksen elinvoimaa.

Espeen kaupungin järjestämään kilpailuun kutsuttiin viisi työryhmää. Kilpailualueelle tuli sijoittaa sekä asuntoja että liike- ja palvelutiloja.

Tapiolaa suunniteltaessa luonteenomaista on luonnon läheisyys sekä uudenlaiset ratkaisut vaatimattomalla ja ihmislähtöisellä tavalla. Tätä haluttiin soveltaa myös kilpailussa. Saapuneet työt edustavat keskenään hyvin erilaisia lähestymistapoja.

Kilpailun yhtenä tavoitteena oli monipuolinen asuntotarjonta, niin talo- kuin asuntotyyppien osalta. Useimmissa ehdotuksissa kaikki asunnot ovat tehokkaita kerrostaloasuntoja, vain muutamia loft- tai rivitaloratkaisuja esitettiin. Kilpailussa haluttiin havainnollistaa myös asetetun kerrosalatavoitteen sopivuutta. Tuomaristo arvioi, että kerrosalatavoite on mahdollinen, joskin jatkosuunnittelussa asiaa tulee tutkia tarkemmin.

Ehdotusten maisema-arkkitehtoninen ote on vaihteleva. Parhaimmillaan on onnistuttu jatkamaan Tapiolan maisemallista perinnettä eikä tyydytty pelkkään istutussuunnitteluun. Erityisesti Leimuniityn laajan avoimen tilan luonteen säilyttäminen on maisemallisesti tärkeää.

Voittaja tulkitsee arkkitehtuuriperintöä

Voittaneen ehdotuksen *Birdie* sydän on kaksi sylimäistä Tuuliiniityn suuntaan kaartuvaa puoliumpikorttelia. Työ antaa uudenlaisen tulkinnan suomalaisesta arkkitehtuuriperinnöstä ja maisemaan liittyvästä orgaanisesta korttelisuunnittelusta. Ratkaisu säilyttää vanhan Tapiolan Keskustornin hallitsevan aseman kaupunginosan siluettissa ja tuo alueelle vanhan Tapiolan henkeä.

Ratkaisussa on hyvä suurmaisemallinen suhde Leimuniityyn ja Tuulimäen metsään, ja se täydentää olemassa olevia asuinkortteleita luontevasti ja eheyttävästi. Korkeimmat rakennukset sijoittuvat mäki-alueelle ”tapiolamaisesti”. Tilan muodostuksessa ja jäsentelyssä on ison mittakaavan komeuden lisäksi hyvä pienen mittakaavan inhimillinen tarkkuus.

Kilpailun voitti ehdotus Birdie, työryhmä Verstas Arkkitehdit & LOCI maisema-arkkitehdit.

Rakennusten muodostama ketju on varsin tasainen, mutta malli on joustavasti kehiteltävissä. Rakennusmassojen julkisivujen porrastuminen mahdollistaa tasokkaat, kahteen suuntaan avautuvat asunnot. Ratkaisu antaa erinomaiset mahdollisuudet kehittää kattoterasseja ja yhteisiä kattopuutarhoja.

Ulkoarkkitehtuuri on varsin sovinnainen. Kortteleiden ulkopuolen julkisivuaukolut tulisi kehittää, ja rakennusmassojen korkeusvaihtelut voisivat olla dramaattisempia. Itätuulenkujan jatkeena on vihreä, toimiva raitti, jonka äärelle julkiset toiminnot sijoittuvat. Rakennusten väliin jäävät tilat ovat vaihtelevia ja mielenkiintoisia.

Monipuolisten ehdotusten kirjo

Ehdotus *Cento Lingua!* koostuu Leimuniityn nurkkaa täydentävästä kahdesta pistetalorivistä sekä Tapiolan liikekeskuksen puolta täydentävästä hybridirakennuksesta. Rohkea ratkaisu ottaa lähtökohdaksi Tapiolantien varren lamellitalot ja jättää selkeän puistovyöhykkeen Tapiolantien varteen. Ehdotuksen kaksoistornit muodostavat vastaparin Tapiolan Keskustornille. Turhan massiivinen 14–16-kerroksinen rakennusmassa länsireunalla kuvastaa enemmänkin liikekeskuksen toistoa kuin uutta asuinrakentamista.

Ehdotus *Leimurinne* täydentää Leimuniityn nurkkaa viuhkamaisesti neljällä pitkäköllä lamellitalojonolla, joissa rakennusten kattoja on muotoiltu voimakkaasti. Viuhkana nouseva massoittelu vaatisi jatkokehittelyä. Vinot viherkatot näkyvät kauas ja tuovat alueen ilmeeseen vehreyttä. Alueen liittyminen ympäristöönsä vaikuttaa irralliselta: rakennukset työntyvät liian pitkälle avoimeen maisematilaan ja lähtevät nousemaan kohti Satakienlenrinnettä tukkien tärkeitä näkymiä.

Ehdotus *Satakienlenrinne* rakentaa Tapiolalle uuden aikakauden rohkean kerrostuman, joka tulkitsee Tapiolan histo-

rialisia ainesosia suuremmissa mittakaavoissa. Arkkitehtuurissa on kansainvälinen, ei oikeastaan paikkaan sitoutuva leima. Ehdotuksessa rakennetaan Tapiolalle uusi hallitseva elementti. Komeassa suunnitelmassa uudisrakentaminen sijoittuu kolmeen perusmuodoista koostuvaan veistosmaiseen yksikköön. Seurauksena Keskustorni tuntuu alistuvan nykyistä enemmän osaksi liikekeskusta.

Ehdotuksen *Terve metsä terve vuori!* uutta etsivä idea on kattopuutarhat eli rakennusten ”viherkruunut”. Ne rikastavat yksinkertaisten vaaleiden rakennusten arkkitehtuuria ja ovat tulkinta Tapiolan puutarhakaupunkimaisuudesta. Ajatus katoilla olevista kasvihuoneista on hyvä vehreyden säilyttämiseksi ympäri vuoden. Kattopihat ovat kuitenkin vaativia rakentaa ja hankalia ylläpitää. Suunnitelman arkkitehtuuri on yhteistä, ja siinä on käytetty ainoastaan pistetaloja.

Jyrki Tasa

Voittajaehdotus Birdie, vihreä kattonäkymä.

Ehdotukset Cento Lingua! (yllä) ja Leimurinne (alla).

Ehdotus Satakielenrinne.

Ehdotus Terve metsä terve vuori!

TAPIOLAA SUUNNITELTAESSA
LUONTEENOMAISTA ON LUONNON-
LÄHEISYYS SEKÄ UUDENLAISET
RATKAISUT VAATIMATTOMALLA JA
IHMISLÄHTÖISELLÄ TAVALLA.

Tekijät

Voittaja Birdie

Verstas Arkkitehdit & LOCI maisema-arkkitehdit

Tekijät, Verstas: Väinö Nikkilä, Jussi Palva, Riina Palva,
Ilkka Salminen

Tekijä, LOCI: **Milla Hakari**

Työryhmä, Verstas: **Otto Autio, Jukka Kangasniemi,
Ville Nurkka, Milla Parkkali**

Työryhmä, LOCI: **Eetu Mykkänen**

Asiantuntija: **Jouni Ikäheimo, Trafic**

Ehdotus Cento Lingua!

Arkkitehtitoimisto **Tuomo Siitonen & Arkkitehti-**
toimisto Konkret & LOCI maisema-arkkitehdit

Ehdotus Leimurinne

Kirsti Siven & Asko Takala Arkkitehdit
& MA-arkkitehdit

Ehdotus Satakielenrinne

Anttinen Oiva Arkkitehdit & MASU Planning

Ehdotus Terve metsä terve vuori!

Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit & WE3

Katso tarkemmat tekijätiedot verkosta:

safa.fi/kilpailut.

Palkintolautakunta

Espoon kaupunki: teknisen toimen johtaja, puheen-
johtaja **Olli Isotalo**, arkkitehti, asemakaavapäällikkö
Ossi Keränen, DI, projektinjohtaja **Antti Mäkinen**
Aalto-yliopisto: arkkitehti, vararehtori **Antti Ahlava**,
lehtori **Nathalie Lautenbacher**

Merellinen siluetti tarkentuu Kruunuvuorenrannassa

Helsingin Kruunuvuorenrannassa, Haakoninlahdessa, kilpailtiin kolmen suurtontin muodostaman asemakaava-alueen länsiosan suunnittelusta.

Haakoninlahti 1 -asemakaava-alueen kaupunkikuvallinen idea on rauhallinen 5–6-kerroksinen kaupunkitalomuri, jonka jakaa kaksi kapeaa katua länsi-itä-suunnassa. Tavoitteena oli suunnitella asemakaavan mukaisesti erilaisia asuinkerros- ja kaupunkirivitalotyyppejä, joissa toiminnalliset, esteettiset, tekniset ja taloudelliset vaatimukset on ratkaistu tasapainoisesti.

Kilpailuun kutsuttiin Arkkitehdit Anttila & Rusanen, Huttunen–Lipasti–Pakkanen Arkkitehdit, Arkkitehdit Kirsi Korhonen ja Mika Penttinen sekä Serum Arkkitehdit. Kilpailun järjestivät Peab Oy, TA-Asumisoikeus Oy ja Helsingin kaupunki.

Kaksivaiheinen kutsukilpailu tuotti neljä varsin korkeatasoista ehdotusta. Arvostelussa jouduttiin pohtimaan eri ominaisuuksien painotuksia ja arvioimaan, kuinka hyvin ehdotusten laatuominaisuudet olivat toteutuneet eri mittakaa-voissa. Keskeistä oli laatutekijöiden luonteva tasapaino ja se, millaisen identiteetin uusi kortteli synnyttäisi paikkaansa osana Kruunuvuorenrannan uutta kaupunginosaa.

Uusi kortteli osana kaupunkisiluettia

Kortteli on osa merellistä kaukomaisemaa, mikä on yksi sen keskeisistä ominaisuuksista. Tuomaristo katsoi, että korttelin tulee asettua osaksi laajempaa kaupunkisiluettia eikä nousta rivistöstä esiin liian poikkeavana. Pohdinnan kohteena oli katokerrosten geometria, rytmiikka ja materiaailmaailma.

Keskeinen osa paikan hengen muodostumista on uuden korttelin visuaalisuus. Kaava ehdottaa pitkien julkisivujen jäsentämistä lyhyempiin visuaalisiin osiin, mistä ehdotuksissa esiintyi erilaisia tulkintoja.

Kaikki kilpailijat olivat oivaltaneet sisäpihan veistoksellisen torniosan roolin hallitsevana elementtinä. Tornin käsitteellinen kontrastisena, esimerkiksi tummasta jalustastaan koostuva vaaleana merkkirakennuksena, oli onnistunut.

Matalissa rivitaloissa kilpailijat olivat päätyneet tilarakenteeltaan yhdenmukaisiin ratkaisuihin, mutta niiden suhde vaaleaan torniosaan tai ulkokehän kaupunkimuriin jakoi eh-

Voittajaehdotus Cerro Torre, Huttunen–Lipasti–Pakkanen Arkkitehdit.

Voimakasilmäinen voittaja Cerro Torre.

EHDOTUKSESSA *CERRO TORRE*
SELKEÄLINJAISTA ASUINKORTTELIA
KEHÄMÄISESTI KIERTÄVÄ
PARVEKENAUHA ON ELOISA JA
VOIMAKKAAN RELIEFIMÄINEN.
SE ANTAA KORTTELILLE
MIELEENPAINUVAN IDENTITEETIN.

dotukset. Yleisesti julkisivukäsittely oli osaavaa ja perustui usein tiilen ja sen muurauksen variaatioihin.

Asuntoratkaisut olivat pääosin ammattitaitoisia, hyvin mitoitettuja ja näkymäsuuntien osalta harkittuja. Useimmat perustuivat kokeiltuihin ja pitkän kehityksen tuloksena syntyneisiin lamellirakenteisiin. Kattokerros tarjosi kilpailijoille hedelmällisen ja innostavan koekentän normaalista poikkeavien asuntojen esittämiseen.

Voimakasilmäinen voittaja

Kilpailun tavoitteet toteutuivat parhaiten ehdotuksessa *Cerro Torre*, jonka on laatinut Arkkitehtitoimisto Huttunen–Lipasti–Pakkanen. Voimakasilmäinen voittaja on toteutettu määrätietoisesti ja vahvan vision kannattelemana.

Selkeälinjaista asuinkorttelia kehämäisesti kiertävä parvekenauha on eloisa ja voimakkaan reliefimäinen. Se antaa korttelille mieleenpainuvan identiteetin. Kattokerroksen moni-ilmeinen ”pientalokaupunki” luo kruunun kokonaisuudelle. Sen polveileva mittakaava viittaa Kruunuvuorenrannan huvilakaupunginosaan.

Rakennuksen lämmitettävä runko on alakerrosten osalta suoraviivaisen kompakti ja lämpötaloudellisesti ja rakenteellisesti optimoitu. Kattokerroksen polveilulla on puolestaan luotu suojaisia lämpötaskuja ja intimitettiä asuntojen väliin. Ratkaisut ovat johdonmukaisia kaikissa mittakaavoissa.

Viherkaton käyttö kattokerroksen katemateriaalina on perusteltu ratkaisu: se helpottaa hulevesien hallintaa ja suojaa kattopintoja yllämmöltä. Pihan tornin julkisivumateriaali, vaalea ja kiiltävä keraaminen laatta, korostaa hienosti tornin erityisluonnetta korttelissa. Ehdotuksessa on pohdittu ansiokkaasti korttelin näkyvyyttä ja ilmettä kaukomaisemassa sekä sen merellistä siluettia.

Kunniamaininta asuntosuunnittelusta

Tuomaristo päätti antaa kunniamaininnan ehdotukselle *Taitovoltti* sen erityisansioista asuntosuunnittelussa. Ehdotus on elämyksellinen ja kunnianhimoinen ylistyslaulu asumisen monipuolisuudelle.

Ratkaisuja ohjaa vahva näkemys nykyisen asuntotuotannon ja -tarjonnan rikastuttamisen tarpeesta. Suunnitelmassa on paljon innovatiivisia asumisen typologian kehittämisideoita. Ehdotus tarjoaa hienoja malleja esimerkiksi omakotitalomaisen asumisen ominaispiirteiden siirtämiseksi kaupunkimaiseen kerrostalotuotantoon. Ehdotus on kantaaottava puheenvuoro asuntosuunnittelun tulevaisuudesta.

Palkintolautakunta oli yksimielinen ja suosittelee kohteen toteuttamista voittaneen ehdotuksen *Cerro Torre* pohjalta.

Pentti Kareoja

Tekijät

Voittaja Cerro Torre

Huttunen–Lipasti–Pakkanen Arkkitehdit

Tekijät: **Risto Huttunen, Santeri Lipasti, Pekka Pakkanen**

Pääavustaja: **Matias Saaresvuo**

Avustajat: **Aku Jokinen, Tomas Hartman, Mikko Tanneraho, Ilona Mikkola, Satoshi Ohtaki, Seppo Tusa**

Kunniamaininta Taittovoltti

Arkkitehdit Kirsi Korhonen ja Mika Penttinen

Tekijät: **Kirsi Korhonen, Olli Pasanen**

Työryhmä: **Sassi Arjanko, Hannele Eriksson-Anttilainen, Ossi Kunnas, Lotta Pakarinen, Mikko Steeg**

Lintuperspektiivikuvan visualisointi: **Voima Graphics**

Pihasuunnittelu: **Marja Mikkola, MA-arkkitehdit**

Ehdotus Välke

Serum Arkkitehdit

Ehdotus Uralizer

Arkkitehdit Anttila & Rusanen

*Katso tarkemmat tekijätiedot verkosta:
safa.fi/kilpailut.*

Palkintolautakunta

TA-Rakennuttaja: toimitusjohtaja, puheenjohtaja **Ilkka Joenperä**, projektipäällikkö **Mikael Lönnroth**

Helsingin kaupunki: arkkitehti SAFA **Elina Ahdeoja**, asemakaavoituspalvelut, Kaupunginkanslia; arkkitehti SAFA, tiimipäällikkö **Anu Kuutti**, asemakaavoituspalvelut; arkkitehti **Salla Mustonen**, rakennusvalvontapalvelut; projektinjohtaja **Pirjo Siren**, Kaupunginkanslia

Peab: maanhankintapäällikkö **Juho Koskinen**, asunto-liiketoiminnan johtaja **Riku Patokoski** (29.9.2017 saakka), asuntoliiketoiminnan johtaja **Juha-Pekka Eskola** (2.10.2017 alkaen), projektipäällikkö **Kai Remmler**

Kilpailijoiden nimeämä: professori, arkkitehti SAFA **Pentti Kareoja**

Sihteeri: arkkitehti SAFA **Antti Pirhonen**, Planest Oy

Kunniamaininta Taittovoltti.

Ehdotukset Välke (yllä) ja Uralizer (alla).

Puuttuva palanen Helsingin rautatieasemalle

Kutsukilpailussa suunniteltiin laajennusosa Helsingin päärautatieaseman yhteydessä olevalle entiselle VR:n hallintorakennukselle, joka muutetaan hotellikäyttöön.

Scandic Railway Station -kilpailu tarjosi kiinnostavan mahdollisuuden suunnitella hotellirakennuksen uudisosa osaksi kansallisesti merkittävää arkkitehtuuria ja Helsingin keskeistä kaupunkikuvaa. Kutsukilpailun järjesti Exilion Asemahotellit yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

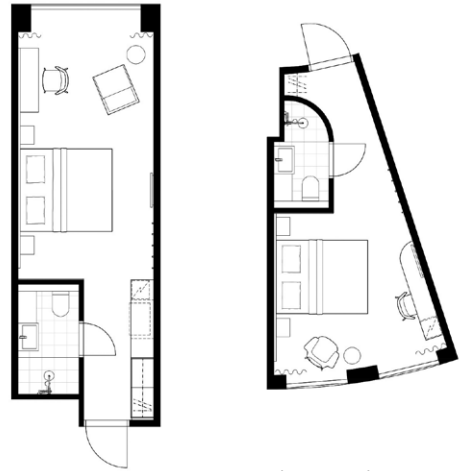
Mukaan kutsuttiin viisi arkkitehtitoimistoa: Arkkitehtitoimisto K2S, Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen, FutuDesign ja JKMM Arkkitehdit.

Voittajaksi ja jatkosuunnittelun pohjaksi valittiin FutuDesignin ehdotus *Hermes*. Lisäksi annettiin kunniainnointia Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikan ehdotukselle *Zikkurat*.

Kilpailutehtävä oli haastava, ja ehdotusten hajonta oli suuri. Kaupunkikuvallisesti kilpailu tuotti hyvin erilaisia ratkaisuja: lähes kaavan mukaisesta täydennyspalasesta (ehdotukset *29Cu* ja *Hermes*) lähiympäristön kaupunkikuvaa muuttaviin korkeisiin rakennuksiin (ehdotukset *Rata*, *Zikkurat* ja *Pohjoissiipi*). Palkintolautakunta painotti arvioinnissaan kunkin ehdotuksen perusidean ansioita ja kehityskelpoisuutta.

Voittanut ehdotus *Hermes*, sisäpiha.

Huonemitoitus kestää jatkotyöstämisen.

Erilaisuus valotti mahdollisuuksia

Tasapainoisen lopputuloksen saavuttamisessa pidettiin tärkeänä uudisosan suhdetta ja liittymistä asemarakennukseen.

Ehdotusten perusratkaisut poikkesivat toisistaan voimakkaasti. Ehdotuksessa *Rata* on pyritty laajentamaan kilpailuohjelman tehtävää ja kehittämään koko hotellille uusi toiminnallinen konsepti. Tämä nähtiin kilpailun tarkoituksen kannalta tarpeettoman laajana sekä kaupunkikuvaa liiallisesti muokkaavana ratkaisuna.

Ehdotuksessa *29Cu* on taas pysytty hyvin säntillisesti kilpailualueella ja pyritty avaamaan maantasokerros ja siten myös sisäpiha osaksi kaupunkia. Maantasokerroksesta olisi kuitenkin toivottu monipuolisempia ideoita, ja lopullinen ratkaisu vaatii jatkotyöstöä.

Ehdotusten keskenään erilaiset julkisivut ja arkkitehtuuri antoivat hyvää vertailupohjaa arviointiin. Ehdotus *Hermes* poimii arkkitehtuuria historiallisesta kontekstista ja maustaa sitä tämän päivän aiheilla, kun taas ehdotus *Rata* ammentaa ympäröivien rakennusten ratkaisuista, kuten Kansallisteatterin

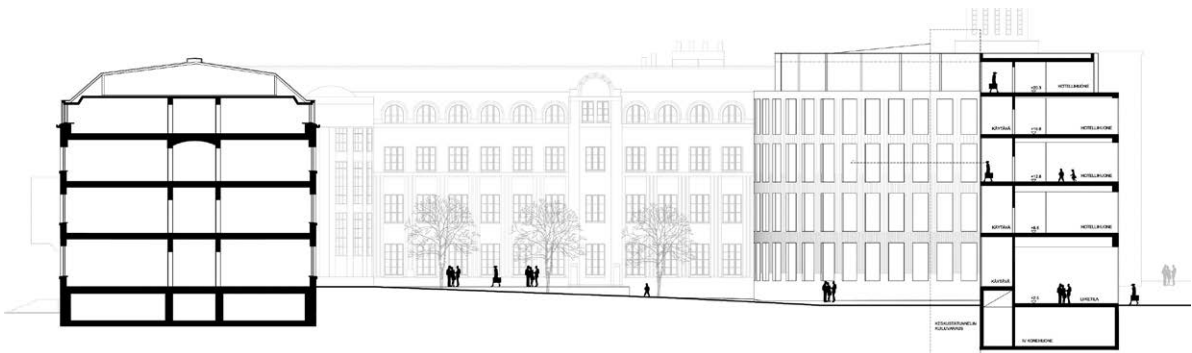

VOITTAJAEHDOTUS *HERMES* SOPEUTUU LAINAAMALLA ASEMARAKENNUKSEN HISTORIAALLISIA AIHEITA JA MUUTTAMALLA NE NYKYAIKAISEKSI TULKINNAKSI.

pienen näyttämön julkisivusta. Yleisesti nähtiin toimivana, että ratkaisu perustui tämän päivän arkkitehtuuriin ja tasapainoiseen suhteeseen uuden ja vanhan arkkitehtuurin välillä.

Päädyt ja korkeudet puntarissa

Kilpailutehtävä oli monitahoinen ja vaikea, joten mikään ehdotus ei onnistunut kaikilla osa-alueilla täydellisesti. Parhaissa

ehdotuksissa liittyminen aseman päätyihin, korkeuteen ja hotellin sisäiseen käytäväverkkoon toimii hienovaraisesti, mutta lopulliset ratkaisut vaativat jatkotyöstöä.

Ehdotus 29Cu täydentää korttelia asemakaavan mukaisesti hyvin kurinalaisesti, pitäytyen kaavan rakennuslassa ja korkeudessa. Ylempien kerrosten kuparinen harsojulkisivu on linjakas, mutta se ei hyödynnä paikan parasta potentiaalia huoneista avautuvien näkymien osalta.

Ehdotus *Pohjoissiipi* ahtautuu päätyjen väliin ja nousee niistä korkeammaksi kaupungin siluettissa. Arkkitehtuuri on varmaotteista, mutta se antaa mielikuvan asuntorakentamisesta. Maatasokerros on ratkaistu esimerkiksi.

Ehdotus *Rata* on konseptiltään kilpailun radikaalein. Koko hotellikokonaisuuden vastaanotto on sijoitettu sisäpihan keskelle. Konsepti on mahdollinen mutta kilpailun ohjelmaan nähden liian suureellinen.

Kunniamaininnalle nostettu *Zikkurat* toimi kilpailun kirittäjänä erityisesti kaupunkikuvan ja rakentamisen korkeuden puntaroinnissa. Porrastuva hahmo kasvaa päätyjen väliin varmaotteisesti. Selkeä ja yksinkertainen arkkitehtuuri tukee mielikuvaa hotellirakentamisesta. Kuitenkin tällä kertaa vähemmän olisi ollut enemmän, ja hieman matalampana ehdotus olisi taistellut voitosta.

Hienovarainen täydentäminen ratkaisi

Kilpailun voittaja *Hermes* nousee ehdotusten joukosta kärkeen hyödyntämällä ympäröivää kontekstia mielenkiintoisesti lähtökohtana. Ehdotus on runsas ja ehjä kokonaisuus, jonka esitystapa tukee ratkaisua hienopiirteisesti.

Uudisrakennuksen suhde kaupunkikuvaan ja korttelikokonaisuuteen on hillityn elegantti: se sopeutuu lainaamalla asemarakennuksen historiallisia aiheita ja muuttamalla ne nykyaikaiseksi tulkinnaksi. Peruskerros toimii tehokkaasti, ja huonemitoitus kestää jatkotyöstämisen. Sisäpihan viuhkamaiset huoneet tuovat oman kiinnostavan lisänsä kokonaisuuteen.

Huoneiden avautuminen näkymiin on pääosin erittäin onnistunut. Lisäksi kääntämällä sisäpihan siipi kaareksi on saavutettu tavoitetta enemmän huoneita ja vältetty niiden väheneminen liittymäkohdissa molemmissa päädyissä.

Kaisaniemen puiston suuntaan saada hieno, esteetön näkymä. Sisäpihan osalta näkymä avautuu kiinnostavaan kerrokselliseen kaupunkirakenteeseen ja kaupunkihistorian kanalta merkitykselliseen arkkitehtuuriin. Ehdotus täyttää kilpailun tavoitteet ansiokkaasti, ja sen keskeiset ideat kestävät jatkotyöstämisen sekä kustannusohjauksen.

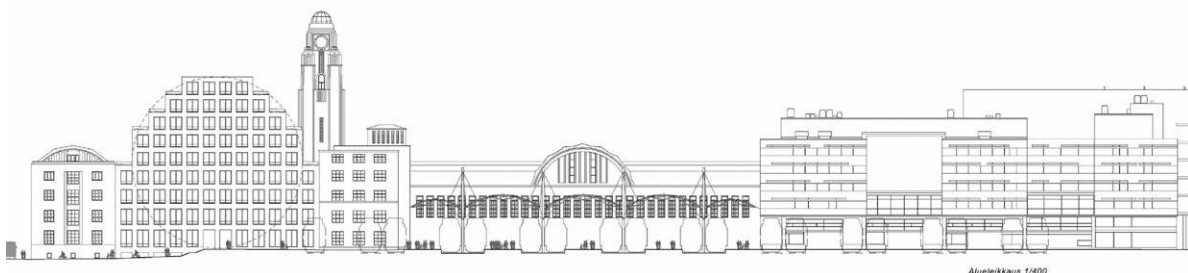
Anssi Lassila
arkkitehti SAFA

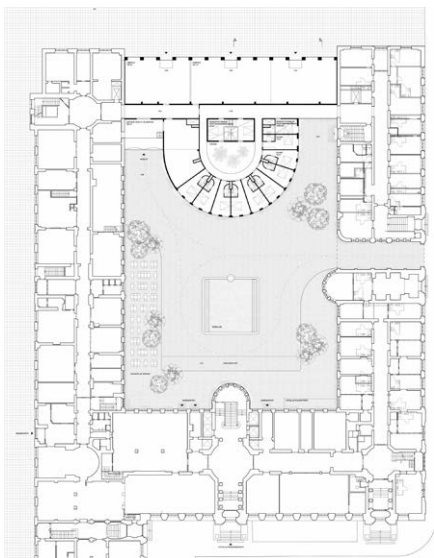

Kunniamaininta *Zikkurat*,
Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka.

KUNNIAMAININNALLE NOSTETTU
ZIKKURAT TOIMI KILPAILUN
KIRITTÄJÄNÄ ERITYISESTI
KAUPUNKIKUVAN JA RAKENTAMISEN
KORKEUDEN PUNTAROINNISSA.

Kääntämällä sisäpihan siipi kaareksi ehdotuksessa Hermes on saavutettu tavoitetta enemmän huoneita.

Tekijät

Voittaja *Hermes*

Futudesign

Tekijät: Auvo Lindroos, Teemu Seppänen, Iikka Airas, Aleksi Niemeläinen, Veikka Entelä, Patrick Perämäki, Fanni Suvila

Rakennesuunnittelu: Topi Valtonen, Jukka Ala-Ojala, Wise Group Finland

Kunniamaininta *Zikkurat*

Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka

Työryhmä: Aaro Artto, Teemu Palo, Yrjö Rossi, Hannu Tikka, Kuisma Rasilainen, Jussi Vakkilainen

Katso tarkemmat tekijätiedot verkosta: safa.fi/kilpailut.

Palkintolautakunta

Jouko Liimatainen, Scandic Hotels; Ari Talja ja Jussi Ojamo, Exilion Management; Seppo Kivilaakso, Indepro; Ulla Kuitunen, kaupunkiympäristön toimiala, maankäyttö ja kaupunkirakenne; Hilikka Högström, Museovirasto, kulttuuriympäristöpalvelut; SAFAn nimeämänä arkkitehti SAFA Anssi Lassila

Ehdotus Rata, JKMM Arkkitehdit.

Ehdotus 29Cu, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen.

Ehdotus Pohjoissiipi, Arkkitehtitoimisto K2S.

Kaupunkiseutuja voidaan tiivistää eniten siellä, minne aiemmat vuosikymmenet ovat tilaa jättäneet – lähiöissä, väyliä varsilla ja joutomailla. Jos niille ominaiset haasteet saadaan selätettyä, voittajia ovat niin nykyiset kuin tulevat asukkaat ja kävijät.

Kaupunkikehitys 2018 on tarkoitettu maankäytön, kiinteistökehityksen, rakentamisen ja liikenteen ammattilaisille sekä päätöksentekijöille.

KAUPUNKIKEHITYS 2018

Asumisen, omistamisen ja rakentamisen mahdollisuudet keskustojen ulkopuolella

HELSINKI to 1.2.2018

PUHEENVUORONA

- Vantaa, laidalla vai keskipisteenä? Kehitystyökaluja arjessa
- MRL:n kokonaisuudistus – missä mennään nyt
- MRL:n toukokuun 2017 uudistukset kiinteistönomistajalle
- Tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmä: uutuuksia ja kokeiluja
- Sähköinen asunto-osakerekisteri – hyvästit osakekirjoille
- Keskeistä esikaupungin kehityksessä – talouden näkökulma
- Lähiöprojekti: Konkreettiset tulokset ja työkalut toimialalle

KOULUTUKSEN HINTA

SAFAn, RILin, MILin ja SuLVIn jäsenille 440 euroa + alv 24 %,
muille 550 euroa + alv 24 %.

LISÄTIETOJA

Elina Rantakallio, elina.rantakallio@ril.fi, 050 520 1168
Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, 041 528 2952

ril.fi/kaupunki2018 ja safa.fi

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Hakaniemenranta
Asuntoreformi 2018

ALOITUS

23.10.2017
28.2.2018

SISÄÄNJÄTTO

26.1.2018
28.5.2018

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Helsinki High-Rise, suunnittelu- ja toteutuskilpailu
Tuusulan lukio ja monitoimitalo Monio

24.1.2017
2.6.2017

16.5.2017
18.9.2017

KUTSUKILPAILUT

Laajasalon varikon ja asumisen hybridikortteli
Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen Tilkanmäen kampus
Suomalais-venäläinen koulu

27.9.2017
13.12.2017
17.1.2018

22.1.2018
21.2.2018
20.4.2018

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET: SUUNNITTELIJAN NÄKÖKULMA

Roadshow 2018

Helsinki to 1.3.

Oulu to 22.3.

Kuopio ke 25.4.

Turku to 3.5.

Tampere to 29.5.

Helsinki myös webinaarina

Jäsenhinnat RILin, SAFAn, RKL:n, RIAN, SuLVIn, MIL:n ja MARKin jäsenille.

08.30 Ilmoittautuminen ja kahvi

09.00 Seminaarin avaus: Uudistusten iso kuva

Rakennusneuvos Teppo Lehtinen, ympäristöministeriö

09.45 Rakenteiden lujuus ja vakaus

*Yksikön päällikkö Hemmo Sumkin,
Sweco Rakennetekniikka Oy*

10.30 Tauko

10.45 Paloturvallisuus

*Toimitusjohtaja Juha-Pekka Laaksonen,
L2 Paloturvallisuus Oy*

11.30 Terveellisyys

*Johtava asiantuntija, osastopäällikkö
Leif Wirtanen, Ramboll Finland Oy*

12.15 Lounas

13.15 Käyttöturvallisuus ja esteettömyys

Yliarkkitehti Nina Kilpelä, ympäristöministeriö

14.00 Meluntorjunta ja ääniolosuhteet

Toimitusjohtaja Heikki Helimäki, Helimäki Acoustics

14.45 Kahvitauko

15.00 Energiategohuus

*Arkkitehti SAFA Kimmo Lylykangas,
Arkkitehtitoimisto Lylykangas*

15.45 Rakennusvalvonnan näkökulma

*Pääkaupunkiseutu –
Rakennuslupapäällikkö Solja Mäkelä, Espoo
Oulu – N.N.
Kuopio – Rakennustarkastaja Ilkka Korhonen, Kuopio
Turku – N.N.
Tampere – N.N.*

Paikkakuntaokohtaiset muutokset
ohjelmassa mahdollisia –
pääsääntöisesti puheenvuoron pitäjä
tulee samasta organisaatiosta kuin
ohjelmaan on merkitty.

Osallistumismaksut:

Jäsenet (RIL, SAFA, RKL, RIA, SuLVI,
MIL, MARK): 380 eur + 24% alv.

Muut: 460 eur + 24% alv.

Hinnat sisältävät luennot,
luentoaineiston sekä ohjelmaan
merkityt tarjoilut.

Webinaarin hinta: jäsenet 330 eur ja
muut 360 eur. Webinaari sisältää
aineiston sähköisessä muodossa.

Lisätietoa ja ilmoittautuminen:

www.ril.fi > Koulutukset ja
www.safa.fi > Koulutus

ATL katsoo toiveikkaana uuteen vuoteen

A rkkitehtitoimistojen Liiton toimistolla alkanutta vuotta katsellaan toiveikkaana. Jäsentoimistoilta on kuulunut myönteisiä, innostuneita tilannekatsauksia. Toimistoilla on pääosin runsaasti töitä – ongelmana onkin lähinnä pätevän työvoiman löytäminen. Jäseniä puhuttivat loppuvuonna rakentamisen muuttuvat toimintaympäristöt erilaisine sopimuskiemuroineen ja uudistuva lainsäädäntö.

Liitossa on meneillään useita kehityshankkeita, joiden toteutuksen tulevan jäsenistölle näkyviin ja hyödyksi osin jo kevään mittaan. Liiton viestinnässä painopisteenä oli loppuvuonna 2017 sisällöllinen kehitystyö, jonka tuloksia päästään vuonna 2018 jalkauttamaan liiton toimintaan, ulkoiseen ilmeeseen ja muun muassa kohdennettuun vaikuttajaviestintään. Keskeisenä ideana on viestiä arkkitehtien työn merkityksestä tulevaisuuden rakentamisessa omaa ammattikuntaa laajemmin.

Uudistuksia on tulossa myös jäsenpalveluihin, joita selkeytetään vuoden alussa tehtävän palvelukyselyn tuloksien perusteella. Jatkamme hyvin toiminutta koulutusyhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Rinnalle etsitään täsmäkoulutuksia, joissa painopiste on nimenomaan toimistojen liiketoiminnan menestymisen ja siihen liittyvän osaamisen tukemisessa ja kehittämisessä. Otamme mielellämme vastaan toiveita koulutuksen sisällöistä.

Muuttuvasta lainsäädännöstä järjestetään keväällä SAFAn Roadshow, johon toivottavasti osallistuu mahdollisimman moni jäsentoimisto. Lisätietoja ja ilmoittautuminen löytyvät SAFAn verkkosivuilta kohdasta Koulutus.

Toimistolta toivotetaan jäsenille myönteisesti yllätyksellistä ja innostavaa sekä menestyksestä uutta vuotta!

Kalle Euro ja Sofia Amberla

Vientimatka Kazaniin – vielä mahtuu mukaan!

A TL muistuttaa jäseniään keväällä tehtävästä vientimatkasta. Vientimatka Venäjän Tatarstanin pääkaupunkiin Kazaniin tehdään yhteistyössä venäläisen Project Baltican kanssa **14.–16.3.2018**.

Matkalla esitellään mukana olevien toimistojen osuamista ja etsitään toimistoille kahdenkeskisiä tapaamisia paikallisten toimijoiden kanssa. Ohjelmaa valmistellaan yhdessä matkalle osallistuvien toimistojen kanssa tammi-kuusta alkaen. Samalla linjataan ATL:n tulevaa vienninedistämistoimintaa.

Kysy lisätietoja: kalle.euro@atl.fi

Tilaa ATL:n uutiskirje

ATL:n viestintää uudistetaan parhaillaan. Saat ajankoh- taista tietoa uutiskirjeestämme, jonka lähetämme yhdes- tä neljään kertaan kuussa.

Olethan uutiskirjeemme postituslistalla! Jos et vielä ole, tilaa uutiskirje laittamalla meille viestiä osoitteeseen kalle.euro@atl.fi tai sofia.amberla@atl.fi.

Saila Palviainen-Karjalainen 1957–2017

Arkkitehti, tekniikan lisensiaatti Saila Palviainen-Karjalainen syntyi Kuusamossa 3.9.1957 ja kuoli vakavan sairauden murtamana Oulussa 8.10.2017.

Sailan elämän- ja toimintatapaa kuvasi hyvin sana johdonmukainen. Hän paneutui täydellä tarmollaan niihin asioihin, jotka itse näki tärkeiksi.

Vuosina 1996–2010 Palviainen-Karjalainen toimi opettajana Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastolla. Hän opetti ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijoita, saatteli nuorimpia opiskelijoita eteenpäin etsimään arkkitehtuurin saloja. Moni tämän päivän taitavista arkkitehdeista on saanut oppinsa noin Oulun arkkitehtiosaston PikkuNarkin vuosina. Saila oli opettajanakin johdonmukainen ja vaativa. Hän kyseenalaisti tavanomaisia ratkaisuja mutta arvosti käytännöllisyyttä ja toimivuutta. Yliopisto oli ihanteellinen ympäristö: täynnä ihmisiä, joiden kanssa pystyi syventymään älykkääseen keskusteluun, välillä jopa väittelyyn. Saila imi intoa elämäänsä ihmisistä ja kanssakäymisestä, niin työelämässä kuin vapaa-ajallakin.

Naisen omistamia ja johtamia arkkitehtitoimistoja on Suomessa vain muutamia. Palviainen-Karjalainen luotsasi suurimmillaan noin kymmenen hengen toimistoa ja toimi työntekijöilleen opettajana ja mentorina. Rakkaus työhön kasvatti yrittäjän, joka ei laskenut työtunteja. Oululaisessa toimistossa suunniteltiin monipuolisesti julkisia rakennuksia, niin peruskorjauksia kuin uudisrakennuksia, eri puolille Suomea. Suunnittelukohteet olivat terveyskeskuksia ja niiden kuntoutusosastoja, nuorisokoteja, hoivakoteja sekä päiväkoteja ja kouluja. Sailan kotikuntaan Tornioon toimisto suunnitteli maakuntamuseon korjauksen ja laajennuksen ja Tornion raatihuoneen restauroivan korjauksen. Palveluasuntojen suunnittelu ja esteettömyyskysymykset olivat Sailan erityisosaamista. Lisäksi toimistossa tehtiin runsaasti erilaisia rakennushistoriaselvityksiä.

Legendan mukaan joukko kainuulaisia rakennusalan miehiä jopa pelkäsi suoraviivaista naista, joka ei sietänyt tyttöteilyä. Määrätietoisuutta, päätöksentekokykyä, kokemusta ja ammattitaitoa kuitenkin arvostettiin. Viime vuosina toimisto sai enemmän yhteistyöpyyntöjä ja työtarjoja kuin kykeni vastaanottamaan. Saila jaksoi huolehtia loppuun saakka työntekijöistään, hän halusi varmistaa töiden jatkumisen.

Sailan tärkein voimavara oli perhe. Pekka Karjalainen ja Saila löysivät toisensa melkein saman tien aloitettuaan opinnot Oulun yliopistossa. Yhdessä he muodostivat tehokkaan ja toimivan tiimin, tukivat ja innostivat toisiaan. Samantyyppisten kiinnostuksen kohteiden ansiosta puolisoilla oli osaamista ja keinoja auttaa toisiaan myös työelämässä. Perheeseen saatiin kaksi tytärtä: nuoret naiset saivat innostuksen tieteelliseen ajatteluun jo äidinmaidossa. Saila myös opetti tyttäret pitämään puolensa.

Nelikymppisenä Saila alkoi harrastaa juoksemista ja sitäkin heti tavoitteellisesti, ensin puolimaratoneneja ja sitten jo täyspitkää matkaa. Juoksumatto oli ahkerassa käytössä: samalla saattoi kuunnella musiikkia tai katsoa elokuvia. Miten sailamaisen käytännöllistä!

Saila oli rohkea nainen. Hän on asiallisella linjallaan ollut tasoittamassa tietä kaikille naisarkkitehdeille. Me saamme häneltä perinnöksi toiveen olla rohkeita ja johdonmukaisia omassa elämässämme.

*Anne Jaakola-Wondafrash, Kati Jokelainen,
Marja-Liisa Matturi ja Anna-Maija Syväniemi
arkkitehdit, ystävät, kollegat*

*Ilona Karjalainen
arkkitehti, kollega, tytär*

Martti Tiula

1932–2017

Yliarkkitehti Martti Tiula kuoli joulukuun lopulla 85 vuoden ikäisenä. Hän teki uransa RT-kortiston, rakennusalan nimikkeistöjen ja standardisoinnin sekä rakentamisen yleisten laatuvaatimusten eli RYL-asiakirjojen kehittäjänä. Martti Tiula, jos kuka, on ansainnut kunnianimen ”Mr. RT”.

Martti Tiula sai kertomansa mukaan ensikosketuksen RT-kortistoon jo ensimmäisen vuosikurssin arkkitehtiopiskelijana vuonna 1953. Professori Antero Pernaja oli piirtänyt usein rakennusosien koostumuksia taululle RT-kortti vasemmassa kädessään. Professori oli esitellyt kortiston hyvän rakennustavan käsikirjana. Tästä alkoi Tiulan ja RT-kortiston pitkä yhteinen taival.

Työskennellessään professori Osmo Lapon toimistossa Tiula erikoistui rakennusselitysten laadintaan ja käytti päivittäin niitä kirjoittaessaan RT-kortistoa. Järjestelmällisenä luonteena hän hermostui nopeasti rakennusselitysten epäsystemaattiseen rakenteeseen ja niiden laadinnan työläyteen ja otti yhteyttä SAFAn Standardisoimislaitokseen. Keskusteltuaan aikansa laitoksen johtajan, arkkitehti Egil Nicklinin kanssa Tiulasta tuli rakennusalan luokitusjärjestelmien vankumaton tukija.

SAFAn Asemakaavalaitos ja Standardisoimislaitos yhdistettiin vuonna 1967, ja uuteen organisaatioon perustettiin kaksi teknisen johtajan virkaa. Martti Tiula valittiin rakennusasioista vastaavaksi tekniseksi johtajaksi; Egil Nicklin oli kehottanut häntä hakemaan paikkaa. Uudessa toimessaan Tiula pääsi heti mukaan nimikkeistöjen kehittämiseen. Hän hakeutui Rastorin vetämään Rakennus-ATK-hankkeeseen, jonka luokitusjärjestelmä palveli alussa vain kustannuslaskentaa. Vähitellen yhteistyön pohjalta lähti liikkeelle pitkä TALO-nimikkeistöjen sarja. Rakennustietosäätiöstä tuli nimikkeistöjen kehitystyön organisaattori ja Rakennustieto Oy:stä nimikkeistöjulkaisujen kustantaja. Tiula oli keskeisesti mukana TALO-nimikkeistöjen laadinnassa aina 2000-luvun alkuun asti.

Tiula osallistui teknisenä johtajana RT-ohjekorttien aiheiden valintaan sekä johti tarvittavaa tutkimustyötä, jolle haettiin julkista rahoitusta. Työn alle otettiin vaikeita aiheita, joita ei aiemmin resurssipulan vuoksi ollut voitu ratkaista. Tällaisia olivat muun muassa pinta-alan mittaamissäännöt ja rakennusalan yleiset sopimusehdot, joiden sopimiseen tarvittiin

laajalti koko rakennusala. Samoihin aikoihin Asemakaava- ja standardisoimislaitos alkoi hankkia antamilleen ohjeille Suomen Standardisoimislautakunnan vahvistuksen. Sen myötä niin kotimaisesta kuin kansainvälisestäkin standardisoinnista tuli Tiulan toinen vahva työkenttä, joka jatkui aina Suomen EU-jäsenyyteen asti.

SAFAn Asemakaava- ja standardisoimislaitos muutettiin itsenäiseksi Rakennustietosäätiö RTS:ksi vuonna 1972, jolloin silloinen Rakennusmestarien keskusliitto toi uuteen organisaatioon Hel-

singin Rakennuskeskuksen ja Suomen Arkkitehtiiliiton RT-kortiston. Tiula siirtyi RTS:n palvelukseen, mutta hoiti edelleen myös säätiön hallinnoiman standardisointikeskuksen teknisen johtajan tehtäviä. Rakennustietosäätiö perusti vuonna 1974 liiketoimintaansa varten Rakennuskirja Oy:n, myöhemmin Rakennustieto Oy:n, ja Tiula siirtyi vuoden 1983 alussa toteutetun organisaatiouudistuksen myötä sen varatoimitusjohtajaksi. Tiulalle myönnettiin Rakennustietosäätiön kultainen ansiomerkki vuonna 1977, ja hän sai yliarkkitehdin arvonimen tasavallan presidentiltä joulukuussa 1987.

Kolmas Tiulan perinnön kulmakivi on kaikkien tuntema RYL eli Rakentamisen yleiset laatuvaatimukset. RYL-asiakirjat uusittiin kymmenen vuoden välein, ja niiden soveltamisalue laajentui vuosien mittaan rakennussuunnittelun ulkopuolelle: LVI-RYL ilmestyi vuonna 1986, ja sen jälkeen saivat omat RYL-dokumenttinsa maalausala, kiinteistöhoito, talotekniikka ja infra. RYL-kirjat yhdessä sopimusasiakirjojen kanssa ovat merkinneet suomalaiselle rakennusallalle yhtenäisiä käytäntöjä, uskottavuutta ja ennustettavuutta.

Tiula julkaisi lukuisia kirjoja, joista tunnetuimpia lienevät *Rakennuspiirustukset: määräykset, standardit ja ohjeet* (1982), *Rakennusselitys* (1989), *Asunnon remonttipas* (1993), *Rakennustiedon historiikki* (toim. 2002) sekä *Termipakki* (2003). Tiula jäi eläkkeelle Rakennustieto Oy:stä vuonna 1997.

Työtovereiden keskuudessa Tiulan Mara oli pidetty asian tuntija, kannustava ja aina auttavainen. Muistamme Maran syvästi työhönsä perehtyneenä työtoverina ja esimiehenä, jolta sai aina vastaukset kiperiinkin kysymyksiin. Hänen perintönsä Rakennustiedon toiminnassa on ollut ja on edelleen vahva.

Markku Salmi

Kirjoittaja oli Martti Tiulan työtoveri, Rakennustietosäätiön tutkimusjohtaja 1987–1999 ja Rakennustieto Oy:n toimitusjohtaja 1999–2012.

Heikki Miettinen

1937–2017

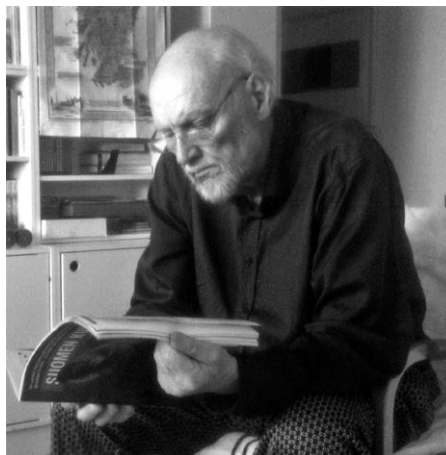
Heikki Matti Sakari Miettinen menehtyi 26.11.2017 Espoon sairaalassa nopeasti edenneeseen sairauteen. Hän oli 80-vuotias, syntynyt 23.8.1937 Helsingissä. Miettinen asui lapsuus- ja nuoruusvuotensa Heinolassa ja kirjoitti ylioppilaaksi Heinolan yhteislyseosta vuonna 1958. Hän aloitti opintonsa TKK:n arkkitehtuurin osastolla vuonna 1960 ja valmistui arkkitehdiksi keväällä 1968.

Ajan tavan mukaan myös Miettinen oli työssä arkkitehtitoimistoissa lähes koko opiskelunsa ajan. Työpaikoista tärkeimmät olivat Toivo Korhosen toimisto vuosina 1962–1965 ja Kaupunkisuunnittelu Oy vuosina 1965–1967. Jälkimmäisessä hän kiinnostui yhdyskuntasuunnittelusta, johon hän erikoistui ja jolla toimi koko ammattiuransa ajan.

Tutustuin vuotta minua myöhemmin opiskelunsa aloittaneeseen Miettiseen vuosikurssimme ekskursiolla kesällä 1963 Amsterdamissa varsin vilkkaissa tunnelmissa. Ystävystyimme jo matkan aikana, mutta ystävyys lujittui kotimaassa ja johti muun muassa yhteisen toimiston perustamiseen yhdessä vaimoni Marja Pekkalan kanssa. Miettinen hoiti toimistossa pariin otteeseen kaavatoimeksiantoja, mutta siirtyi lopulta virkamieheksi: ensin Helsingin seutukaavaliittoon kaavoituspäälliköksi, myöhemmin Espoon kaupunkisuunnitteluviraston aluearkkitehdiksi ja sitten takaisin seutukaavaliiton suunnittelupäälliköksi. Lopulta hän päätyi Uudenmaan liiton johtajaksi, mistä tehtävästä hän jäi eläkkeelle vuonna 2000. Hän oli voimakkaasti kehittämässä seudullista suunnittelujärjestelmää ja piti itse sitä työuransa merkittävimpänä saavutuksena.

Voitettuaan Raimo Teränteen kanssa yleisen arkkitehtuurikilpailun Pohjan kunnan suunnittelusta Miettinen hoiti virkansa ohella sivutoimena kunnalta saatuja toimeksiantoja. Hän toimi myös opettajana yli kolmenkymmenen vuoden ajan TKK:n yhdyskuntasuunnittelun laitoksella: aluksi tunti- ja vanhempana assistenttina, myöhemmin kuntasuunnittelun ja yleiskaavoituksen tuntiopettajana ja lopulta seutu- ja alue-suunnittelun erikoisopettajana. Käytännössä hän hoiti dosentuuria tai apulaisprofessuuria vastaavia tehtäviä.

Miettille kertyi runsaasti luottamustehtäviä ammatillisella ja myös edunvalvontasektorilla. Hän oli muun muassa SAFAn hallituksen jäsen, luottamusvaliokunnan puheenjohtaja, liiton varapuheenjohtaja sekä virka-arkkitehtien alaostaston puheenjohtaja. Edunvalvontaa hän hoiti Akavan ja KAL:n luottamustehtävissä. Vuosina 1989–1997 hän toimi Espoon kaupunki-

suunnittelulautakunnan ja teknisen lautakunnan varajäsenenä.

Miettille rakas elämän mittainen harrastus oli tähtitiede, joka vei hänet maailmallekin auringonpimennyksiä seuraamaan. Hän oli lukenut tähtitiedettä vuoden ajan Helsingin yliopistossa ennen arkkitehtiopiskelujaan ja oli Tähtitieteellisen yhdistyksen Ursan jäsen. Hän toimi monta vuotta myös Haukilahtiseuran puheenjohtajana seuran 50-vuotisjuhliin asti ja osallistui maanpuolustusjärjestön toimintaan. Erityisen mieluisaksi ja tärkeäksi hänelle muodostui hänen nuoruuden kotikaupunkinsa Heinolan valtuuskunta, epävirallinen aika ajoin kokoontuva elin, johon kuului entisiä heinolalaisia, yhteiskunnan eri osa-alueiden vaikuttajia.

Eläkevuosinaan Miettinen vietti yhä enemmän aikaa Heinolan kaupunkiasunnollaan ja osallistui lähes päivittäin paikallisen ”toriparlamentin” tapaamisiin. Kaupungista oli myös kätevän lyhyt matka entisen Heinolan maalaiskunnan puolella sijaitsevalle perheen hirsihuvilalle Pirinniemeen Ala-Räävelin rannalle. Yksi Miettisen suosikkipaikoista olivat kirjakaupat, mistä hän yleensä poistui mukanaan uusi täydennys varsin laajaan ja monipuoliseen kirjastoonsa. Etenkin luonto ja historia olivat hänen mielenkiintonsa kohteena.

Vaimonsa Helmin kuoleman jälkeen Heikki kohtasi syksyllä 2015 kurssitoverinsa, aiemmin leskeksi jääneen Eivor Laineen. Heistä tuli elämäkumppanit Heikin elämän loppuajaksi. He avioituivat lokakuussa ennen Heikin voimien ehtymistä ja viettivät viimeiset vuorokaudet yhdessä sairaalassa.

Ystävät ja kollegat muistavat Heikki Miettisen – Hikan, millä nimellä lähes kaikki hänet tunsivat – tietorikkaana, hauskana seuramiehenä ja mieleen jääneenä persoonana. Häntä jäävät vaimon ja poikansa Jussin lisäksi kaipaamaan lukuisat ystävät ja entiset yhteistyökumppanit.

Matti Seppänen

ystävä ja opiskelu- ja työtoveri

Heikki Hoppania

1938–2017

Arkkitehti Heikki Olavi Hoppania kuoli 12.8.2017 Helsingissä, 79 vuoden ikäisenä, nopeasti edenneen sairauden uuvuttamana. Hän oli syntynyt Viipurissa 21.6.1938, mutta perhe muutti Helsinkiin jo ennen sotaa. Lapsuuden Helsinki ja sen arkkitehtuuri vaikuttivat Hoppanian ammatinvalintaan.

Heikki Hoppania aloitti arkkitehtuuriopinnot Helsingin teknillisessä korkeakoulussa vuonna 1959 ja valmistui arkkitehdiksi vuonna 1968. Opiskeluaikanaan Hoppania osallistui aktiivisesti teekkarielämään ja erityisesti Polyteknikkojen Ilmailukerhon toimintaan – jo ennen opintojaan Hoppania oli ollut aktiivinen ilmailun harrastaja ja valokuvaaja. Opiskelujen aikana syntyi monia koko loppuelämän kestäneitä ystävyys-suhteita.

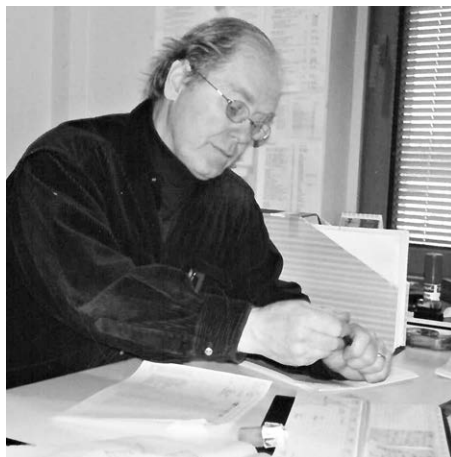
Jo opiskeluaikan alussa Hoppania oli töissä, ensin vuonna 1961 Elomaa–Vartiainen-arkkitehtitoimistossa ja sitten vuodesta 1963 alkaen Kari Virran arkkitehtitoimistossa. Virran toimistossa Hoppanian työura jatkui lyhyttä Kristian Gullichsenin arkkitehtitoimiston ajanjaksoa lukuun ottamatta aina vuoteen 1986 asti.

Kari Virran toimistossa Hoppania oli aluksi mukana lukuisen pääkaupunkiseudun koulujen sekä Oulun Pohjankartanon työväenopiston suunnittelussa. Hän osallistui sittemmin työryhmässä muun muassa Oulun yliopiston pohjoismaiseen arkkitehtuurikilpailuun, jonka toimisto voitti vuonna 1968.

1970-luvun puolivälissä Hoppania vastasi Virran toimistossa myös Kuopion yliopistollisen keskussairaalan laajennuksen suunnittelusta. Viimeisin tuon ajan mittavista laajennuksista ja peruskorjauksista valmistui vuonna 1985. Sairaalasuunnittelun kokemus vei Hoppanian moniin kaukaisiin sairaalaprojekteihin muun muassa Libyassa, Algeriassa, Sri Lankassa ja Filipiineillä.

Vuonna 1986 Hoppanian työura jatkui opiskelukaverinsa Erkki Helasvuon toimistossa. Vuonna 1988 toimisto jatkoi toimintaansa Arcadia Oy Arkkitehtitoimistona, jonka toimitusjohtajana Hoppania toimi vuosina 2002–2006 ja osakkaana vuoteen 2009 saakka. Hoppania jatkoi työntekoa toimistossa kuolemaansa asti.

Vuosina 1990–1994 suunniteltiin Hoppanian johdolla muun muassa lisälmen aluesairaalan laajennus ja peruskorjaus sekä vuosina 1986–2017 Pohjois-Karjalan keskussairaalan peruskorjausten ja laajennusten sarja. Oman lisänsä varsin moni-

puolisiin suunnittelukohteisiin toi Vantaan vankilan suunnittelu vuosina 1994–2002 sekä Mikkelin vankilan laajennuksen ja peruskorjauksen suunnittelu vuosina 2008–2015.

Tulevan vaimonsa Hoppania tapasi piirtäessään arkkitehti-osaston harjoitustyötä Helsingin keskustassa. Sittemmin perheen kanssa käytiin katsomassa arkkitehtuuria erityisesti kesäisillä lomamatkoilla. Myöhemmät kesät vietettiin purjehtien ja Verkkoniemessä Joensuun Pyhäselän saarella, missä Hoppania pääsi toteuttamaan suunnitelmiaan omin käsin sekä touhuamaan lastenlastensa kanssa. Myös tyttären perheen 1800-luvulta peräisin olevan kesäpaikan kunnostus oli hänelle mieluista.

Suunnitteluryhmien vetäjänä Hoppania oli erittäin innostava, hauska ja välitön työtoveri, joka aina etsi ja ideoi uusia ratkaisumalleja sekä toiminnallisuuden että arkkitehtuurin suhteen. Suunnittelutyössään hän asettui aina käyttäjän ja asiakkaan rooliin ja etsi parasta ratkaisumallia. Esimerkiksi Mikkelin vankilan suunnittelussa tilaajaa hämmästytti Hoppanian pyyntö saada haastatella vankeja ja yöpyä vankilassa.

Pitkäaikaisina työtovereina voimme helposti yhtyä erään ystävämme toteamukseen: ”Mikä suunnaton onni meitä onkaan kohdannut, kun olemme saaneet työskennellä Heikki Hoppanian kanssa.”

Martti Aittapelto ja Kari Palaste

Futudesign

Haemme taitavaan, monialaiseen suunnittelijatiimiimme **projektiarkkitehtia** ja **arkkitehtia**.

Arvostamme konseptuaalista ajattelua, 3d-osaamista sekä Archicad- ja bim-taitoja.

Hakemukset ja lisätiedot: work@futudesign.com

www.futudesign.com

**Kaupunkiympäristön palvelualue/
Suunnitteluryhmä**

PROJEKTIARKKITEHTI 1-273-17

Asemakaavoitus

Tampereen kaupunki kasvaa näkyvästi tulevinakin vuosina. Asemakaavoituksen suunnittelukohteina ovat mm. raitiotievyöhykkeen voimakas täydennysrakentaminen, Hiedanrannan uusi kaupunginosa ja puurakentamiseen liittyvät kehittämishankkeet.

Joukkoomme haetaan nyt vakituista **projektiarkkitehtia**, jonka tehtävänä on toimia projektipäällikkönä vaativissa ja laaja-alaisissa suunnitteluhankkeissa sekä osallistua hankintatehtäviin ohjaten ulkoisia palveluntuottajia konsulttitoimeksiannoissa. Kehittämistä ja yhteistyöhalukkaalle on kiinnostavia töitä uudistuvassa kaupungissa ja työympäristössä.

Lisätietoja: Asemakaavapäällikkö Elina Karppinen, puh. 040 800 4908

LUPA-ARKKITEHTI 1-012-18

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden noudattamisesta.

Haemme vakituiseen virkaan **lupa-arkkitehtia**, jonka päätehtävät ovat lupavalmistelu, lupapäätösten ratkaiseminen sekä suunnittelu ja rakentamisen yleinen ohjaus ja neuvonta.

Lisätietoja: Lupa-arkkitehti Annika Alppi, puh. 040 806 2639

Hakuaika tehtäviin päättyy 2.2.2018

Katso tarkemmat kuvaukset ja hakuohjeet: www.tampere.fi/tyo

TAMPEREEN KAUPUNKI

HEIKKINEN + KOMONEN

ARKKITEHTI / RAKENNUSARKKITEHTI / ARK.YO

Haetaan kokenutta projektiarkkitehtia ja muita suunnitteluryhmän jäseniä monipuolisiin tehtäviin julkisten ja asuinrakennuskohteiden parissa.

Arkkitehtuuri-toimisto Heikkinen-Komonen Oy
markku.puumala@heikkinen-komonen.fi / p. 010 3210 414

MIKKELI Rekrytoi

Osaajalle on tarjolla työtä.

Asemakaava-arkkitehti

Asemakaava-arkkitehdin tehtäviin kuuluu asemakaavoitus, kaupunkikuvan kehitys ja vaaliminen, lausunnot, maankäytön suunnittelu ja niihin liittyvät selvitykset.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai teknillisessä korkeakoulussa suoritettu arkkitehdin tutkinto. Arvostamme ammattikokemusta tehtävänkuvaa vastaavista töistä sekä suunnitteluohjelmistojen käytöstä.

Lisätietoja ja hakuohjeet

mikkeli.fi/rekry

Kuntarekryn työavain 160870

Sujuvaa elämää Saimaan rannalla.

OLISITKO SINÄ YKSI MEISTÄ?

Haemme Kuopion arkkitehtiosastolle

PÄÄSUUNNITTELIJAA / KOKENUTTA ARKKITEHTIA

monipuolisiin suunnittelu- ja osaston johtotehtäviin. Edellytämme arkkitehdin tutkintoa, hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, organisointikykyä ja johtamistaitoja. Arvostamme vankkaa suunnittelukokemusta ja hyvää arkkitehtuurinäkemystä. Toimimme ArchiCAD ympäristössä. Toimenkuva ja mahdolliset erityisvastuut määritellään valittavan henkilön työkokemuksen perusteella.

TIEDUSTELUT JA HAKEMINEN

Lisätietoja tehtävästä antaa Kaisa Vasara, p. 050 564 8169.

Hae paikkaa 14.2.2018 mennessä osoitteessa www.sweco.fi/tyopaikat

Kansainväliseen Sweco-konserniin kuuluva Sweco Finland on rakennetun ympäristön ja teollisuuden innovatiivinen ja arvostettu asiantuntija Suomessa ja maailmalla. Palvelemme asiakkaitamme rakennetekniikan, talotekniikan, teollisuuden sekä ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan aloilla ja tarjoamme myös projektinjohto- ja rakennuttamispalveluita, arkkitehtisuunnittelua sekä asiantuntijapalveluita. Kaikkiaan 14 500 swecolaisesta 2 000 työskentelee Suomessa.

WWW.SWECO.FI

SWECO

Lisää avoimia työpaikkoja:
www.safa.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA

www.jaakkoheliovaara.fi

050 4337 499

CNC-työstöt, 3D-tulostus

Ihan lähellä.

**NÄKÖALAPAIKKA
KAUPUNKI-
SUUNNITTELUUN**

Haemme joukkoomme

ASEMAKAAVA-ARKKITEHTIA

*Tutustu avoinna olevaan virkaan
ja hae 12.2.2018 mennessä osoitteessa
www.hameenlinna.fi/tyopaikat*

Etsimme dynaamiseen joukkoomme

ArchiCAD-osaajaa

Oletko ansioitunut archicadisti? Haemme ArchiCAD-osaajaa monipuolisiin tehtäviin, kuten koulutukseen, konsultointiin, tukeen ja myyntiin.

Tarjoamme taitavan ja kivan työyhteisön Helsingin ytimessä, kilpailukykyisen palkan ja paljon antoisia haasteita!

Vapaaumutoiset hakemukset ja lisätiedot:
Severi Virolainen, sv@mad.fi, 020 741 9701

Lue lisää ArchiCADistä: www.archicad.fi

Kuopion kaupunki hakee osaajaa

KAAVOITUSARKKITEHDIN

tehtävään kaupunkiympäristön
palvelualueelle

Katso lisää osoitteesta:
www.kuopio.fi/rekry

KUOPIO

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 6801 368

tilitoimisto@apalvelu.fi

ARKKITEHTI. TULE AMERIKKAAN.

AMERIKA hakee taitavaa arkkitehtia
suunnittelemaan näyttävää korjausrakentamista.

AMERIKA.FI/REKRY

MUOTOILUN ANTTI NURMESNIEMI

jatkokoulutusapurahat lukuvuodelle 2018–2019.

Hakuaika 1.2.–27.4.2018.

Lisätiedot www.askonsaatio.fi

SGG CONTRAFLAM -PALONSUOJALASIT – PALONSUOJAA JA PALJON ENEMMÄN

Lauttasaaren metroasema / Helin & Co Arkkitehdit
© 2017, Kuvatoimisto Kuvio Oy

Lasit: Contraflam Structure 60, 41mm, Contraflam 60, 25mm
Vaatimukset: Paloluokka: EI 60, Turvaluokka: 1(B)1 (karkaistu + laminoitu),
Viivakuorma: 3 KN, Paineakuorma: 0,5 KN

VITREA
WWW.VITREA.FI

